

Львівський національний університет імені Івана Франка
юридичний факультет
кафедра основ права України

Семків В. О., Шандра Р. С.

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ

ПРАКТИКУМ ДЛЯ НЕЮРИДИЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ

Кредитно-модульна система
організації навчального процесу

Львів – 2015

Інтелектуальна власність: Практикум для неюридичних факультетів / Розроб.
Семків В. О., Шандра Р. С. – Львів: Видавництво юридичного факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка, 2015. - 80 с.

Розробники: Семків В. О., кандидат юридичних наук, доцент кафедри основ
права України; Шандра Р. С., кандидат юридичних наук, доцент кафедри основ
права України.

Затверджено на засіданні кафедри основ права України
Протокол № 1 від 31 серпня 2015 року

© Семків В. О., 2015

© Шандра Р. С., 2015

ЗМІСТ:

Зміст.....	3
Розділ 1. Загальні методичні рекомендації.....	4
Розділ 2. Плани практичних занять та матеріали для самостійної роботи.....	7
<i>Тема 1. Загальні положення про інтелектуальну власність.....</i>	7
<i>Тема 2. Інтелектуальна власність на літературні, художні та інші твори (авторське право).....</i>	10
<i>Тема 3. Суб'єктивні авторські і суміжні права.....</i>	15
<i>Тема 4. Інтелектуальна власність на винахід, корисну модель та промисловий зразок (патентне право).....</i>	19
<i>Тема 5. Інтелектуальна власність на правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг (комерційні позначення).....</i>	23
<i>Тема 6. Права на інші (нетрадиційні) об'єкти інтелектуальної власності.....</i>	27
<i>Тема 7. Договори у сфері інтелектуальної власності.....</i>	31
Розділ 3. Типові тестові завдання.....	37
Розділ 4. Рекомендовані джерела та література.....	72

РОЗДІЛ 1

ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Навчальна дисципліна «Інтелектуальна власність» є надзвичайно важливою як для студентів, так і для кожного свідомого громадянина України. Ця навчальна дисципліна розкриває сутність правового регулювання відносин у сфері створення, використання та охорони результатів інтелектуальної творчої діяльності.

Мета: формування теоретичних знань та вироблення навичок щодо практичного застосування норм у сфері інтелектуальної власності.

Завдання:

- освоєння теоретичного матеріалу;
- розгляд і вирішення студентами практичних ситуацій, що виникають в сфері інтелектуальної власності.

В результаті вивчення даного курсу студент повинен:

знати: теоретичні та законодавчі положення у сфері інтелектуальної власності; зміст нормативно-правових актів, що регулюють відповідні правовідносини;

вміти: вільно орієнтуватись у законодавстві прийнятому у сфері інтелектуальної власності, практично застосовувати його норми.

Для розгляду на практичних заняттях виносяться описові питання, контрольні запитання, завдання та змодельовані ситуативні задачі. Опрацювання вказаних завдань є обов'язковим для студентів. Метою внесення їх до плану практичного заняття є формування у студентів високої правосвідомості, навичок необхідних для аналізу правових норм та їхнього застосування на практиці.

Студент зобов'язаний вести зошит для практичних занять, у якому повинні бути висвітлені відповіді на теоретичні запитання (описові та контрольні), виконані завдання та розв'язані задачі. Під час відповіді на практичному занятті студент має право користуватись своїм конспектом і зошитом для практичних занять. Не допускається використання ксерокопій зошитів та підручників.

Проекти документів, які студент зобов'язаний підготувати на практичне заняття, повинні виконуватись на листках формату А4 в друкованій або рукописній формі. Вони розглядаються як додаток до зошита для практичних занять і є підставою для оцінки рівня підготовки студента.

Основними джерелами вивчення навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність» може бути наступна юридична література:

- Енциклопедія інтелектуальної власності / за ред. проф. П. П. Крайнева. – К. : Старт-98, 2012.
- Право інтелектуальної власності: Академічний курс: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / О. П. Орлюк, Г. О. Андрощук, О. Б. Бутнік-Сіверський та ін.; За ред. О. П. Орлюк, О. Д. Святоцького. – Київ: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007.
- Право інтелектуальної власності: навч. посіб. / В. Р. Кравець, В. Г. Олюха, О. М. Стець та ін. – Київ: Центр учбової літератури, 2012.
- Право інтелектуальної власності: Підручник / Коссак В. М., Якубівський І. Є. – Київ: Істина, 2007.
- Семків В. О., Шандра Р. С. Інтелектуальна власність : підручник для студентів неюридичних факультетів. – Львів: Галицький друкар, 2015.
- Черевко Г. В. Інтелектуальна власність: Навч. посіб. – Київ: «Знання», 2008.

У планах практичних знятть пропонується перелік юридичної літератури: підручників, монографій, наукових статей, а також чинного законодавства, з посиланням на джерело офіційного оприлюднення. Їхнє опрацювання допоможе студенту більш докладно дослідити питання винесені на практичні заняття.

З текстами відповідних нормативно-правових актів можна ознайомитись за допомогою юридичних пошуково-інформаційних систем, зокрема, «Ліга» і «Законодавство», а також за допомогою наступних інформаційних ресурсів:

- Офіційна веб-сторінка Верховної Ради України: www.rada.gov.ua.
- Офіційна веб-сторінка Президента України: www.president.gov.ua.
- Офіційна веб-сторінка Кабінету Міністрів України: www.kmu.gov.ua.
- Офіційна веб-сторінка Міністерства економічного розвитку і торгівлі України: <http://www.me.gov.ua>.
- Офіційна веб-сторінка Державної служби з питань інтелектуальної власності: www.sips.gov.ua.

Результати контролю враховуються при визначенні середнього бала за поточний та модульні контролю. У разі відсутності оцінок (балів) на практичних заняттях, студентів за поточний контроль виставляють «0» балів.

Оцінювання знань студентів проводять шляхом виставлення балів за такою шкалою:

№	Бали	Рівень знань за національною шкалою
1	50	Відмінно
2	45	Дуже добре

3	40	Добре
4	31	Задовільно
5	26	Достатньо
6	0	Незадовільно

Студенту, який був відсутній на практичному занятті, або не виконав завдання з практичного заняття (задачі, творчі чи практичні завдання тощо), або повідомив про свою невідготовленість, або за результатами відповіді не виявив знань і отримав оцінку незадовільно, виставлять «0» балів. Отримані у такому разі «0» балів враховуються при визначенні середнього бала.

Для допущення до модуля студент повинен набрати за результатами поточного та модульного контролів не менше 26 балів. Якщо студент не виконав усі види робіт передбачених навчальним планом (має невідпрацьовані заборгованості, не склав модуля), вважається, що він не виконав навчальної програми і залік не зараховується. У такому разі студент складає залік за талоном №2.

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою. Кінцева оцінка за залік складається із суми середнього бала за поточний та модульний контролі з дотримання пропорції 50% - 50%.

Шкала оцінювання: Університету, національна та ECTS

Кількість набраних балів, разом із поточним, модульним контролем (національна шкала)	Код оцінки (національна шкала)	Код оцінки за залік (міжнародний стандарт)
90 – 100	Зарах	A
81 – 89	Зарах	B
71 – 80	Зарах	C
61 – 70	Зарах	D
51 – 60	Зарах	E
0 - 50	Незарах	FX
0 – 50 на комісії	Незарах	F

РОЗДІЛ 2
ПЛАНІ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА
МАТЕРІАЛИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ТЕМА 1.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНУ ВЛАСНІСТЬ

Описові питання:

1. Поняття та структура інтелектуальної власності.
2. Об'єктивне право інтелектуальної власності: поняття, загальна характеристика, джерела.
3. Суб'єктивне право інтелектуальної власності: поняття, зміст та юридичні властивості.
4. Суб'єкти права інтелектуальної власності: поняття та класифікація.
5. Державна система охорони та захисту інтелектуальної власності в Україні.

Контрольні запитання:

1. Що таке «інтелектуальна власність»?
2. Які об'єкти входять до структури інтелектуальної власності?
3. Що таке «промислова власність»?
4. Дайте визначення наступних понять: джерело права, міжнародний договір, нормативно-правовий акт, закон, підзаконний нормативно-правовий акт.
5. Які законодавчі акти можна віднести до джерел права інтелектуальної власності?
6. Які міжнародні конвенції та договори є джерелами права інтелектуальної власності?
7. Наведіть приклади підзаконних нормативно-правових актів, які є джерелами права інтелектуальної власності.
8. У яких значеннях вживається термін «право інтелектуальної власності»? Поясніть відмінність між цими значеннями.
9. У чому полягає відмінність між правом власності на річ та правом інтелектуальної власності?
10. Яка роль та значення інтелектуальної власності для соціально-економічного розвитку України?
11. Яке практичне значення поділу суб'єктів права інтелектуальної власності на первинних та похідних?

12. Що таке цивільна дієздатність фізичної особи? Які ступені цивільної дієздатності Ви знаєте? Як впливає ступінь дієздатності фізичної особи на її здатність реалізовувати суб'єктивні права інтелектуальної власності?
13. Хто є первинним суб'єктом права інтелектуальної власності?
14. Хто може бути похідним суб'єктом права інтелектуальної власності?
15. Кого можна віднести до допоміжних суб'єктів правовідносин у сфері інтелектуальної власності?
16. Що належить до змісту права інтелектуальної власності?
17. У чому полягає відмінність між особистими немайновими та майновими правами інтелектуальної власності? Вкажіть основні критерії їхнього розмежування?

Тематика для творчої роботи (дискусії, обговорення, есе)

1. «Інтелектуальна власність» та право інтелектуальної власності: співвідношення понять.
2. Право інтелектуальної власності у моїй майбутній професії.
3. Чи потрібно студентам вивчати право інтелектуальної власності?
4. Історія становлення права інтелектуальної власності в Україні.
5. Становлення права інтелектуальної власності в Європі.
6. Право власності на річ та право інтелектуальної власності: проблеми розмежування та співвідношення понять.
7. «За» чи «проти» правової охорони інтелектуальної власності: аргументи та контраргументи.
8. Навіщо потрібна правова охорона інтелектуальної власності?
9. Право інтелектуальної власності в Україні: проблеми правового регулювання.
10. Європейський вибір України та правова охорона інтелектуальної власності.
11. Обмеження майнових прав інтелектуальної власності: проблеми законності.
12. Чи обмежуються законом особисті немайнові права інтелектуальної власності?
13. Право інтелектуальної власності та правова культура особи.
14. Державна система правової охорони інтелектуальної власності в Україні: проблеми функціонування та напрямки вдосконалення.
15. Міжнародне право інтелектуальної власності та право інтелектуальної власності України: проблеми співвідношення та взаємовпливу.
16. Чи потрібен Україні Кодекс інтелектуальної власності?
17. Шляхи вдосконалення законодавства про інтелектуальну власність.

18. Роль держави в охороні та захисті права інтелектуальної власності.
19. Правовий нігілізм як причина порушення суб'єктивних прав інтелектуальної власності: умови виникнення та способи подолання.
20. Громадянське суспільство та дотримання суб'єктивних прав інтелектуальної власності в Україні.

Творчі завдання:

1. Складіть схему співвідношення наступних понять: «інтелектуальна власність», «об'єкт права інтелектуальної власності», «об'єктивне право інтелектуальної власності» та «суб'єктивне право інтелектуальної власності».
2. Зобразіть схематично систему джерел права інтелектуальної власності.
3. Складіть схему суб'єктів права інтелектуальної власності.

Задачі:

№ 1. ТЗОВ «Мобільний звук» уклало з приватною кіностудією «Світанок» авторський договір (строком на 12 місяців), за яким товариство отримало виключне право використовувати (шляхом відтворення, розповсюдження та сповіщення) музичні твори з кінофільму у формі рінгтону, реалтону та рінгбектону.

Через два місяці після підписання договору з'ясувалося, що конкурент товариства – ПП «Доріжка» розповсюджує музичні твори до згаданого кінофільму через свій веб-сайт як рінгтони до мобільних телефонів. Тому ТЗОВ «Мобільний звук» звернулося у господарський суд з позовом про заборону ПП «Доріжка» здійснювати відтворення, розповсюдження та сповіщення спірних музичних творів, а також щодо стягнення з відповідача 500 тис. грн. компенсації за порушення авторського права.

У судовому засіданні представник відповідача – адвокат Р. Гаркун заперечив проти позову, оскільки за авторським договором ТЗОВ «Мобільний звук» були передані лише виключні права на використання музичних творів, що ж до права дозволяти чи забороняти їхнє використання, то воно у договорі не згадане, й тому належить кіностудії «Світанок» (яка до суду позов не подавала). Окрім цього, на думку Р. Гаркуна, позивач не подав жодних належних доказів для обґрунтування розміру заявленої компенсації, а тому сума розміром в 500 тис. грн. не може бути стягнена.

Проаналізуйте ситуацію та аргументи сторін. Хто має право забороняти неправомірне використання твору? Як визначається розмір компенсації за порушення авторських прав? Яке рішення повинен винести суд?

№ 2. Підприємець Л. Романенко звернувся у господарський суд з позовом про визнання його автором фотографії із зображенням міського парку, опублікованої у рекламно-інформаційній газеті «Підприємства Львівщини», засновником та головним редактором якої є підприємець А. Марчик. В позові Романенко також просив суд стягнути з Марчика 8 тис. грн. компенсації за порушення авторського права і 10 тис. грн. для відшкодування моральної шкоди, й такі ж суми стягнути з ТЗОВ «Світ Туризму», яке використало фотографію для своєї реклами у газеті.

Господарський суд задовольнив позов частково: Романенка визнано автором спірної фотографії, а Марчика та ТЗОВ «Світ Туризму» зобов'язано публічно визнати авторське право позивача. В іншій частині позовних вимог було відмовлено, оскільки суд не вбачав порушень авторського прав, а моральну шкоду вважав недоведеною.

Апеляційний господарський суд змінив рішення місцевого господарського суду: з Марчика та Товариства на користь позивача стягнуто по 4 тис. грн. компенсації за порушення авторського права. Відповідачі подали апеляційні скарги до Вищого господарського суду України з проханням залишити рішення суду першої інстанції без змін.

Розглянувши справу та керуючись ст. 23 Закону України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні», ст. 15 Цивільного процесуального кодексу України, ст. 12, 21, 80 Господарського процесуального кодексу України, Вищий господарський суд України скасував рішення попередніх судів та припинив провадження по справі, оскільки спір, на думку суду, не підлягає вирішенню у господарських судах України.

Проаналізуйте статті наведені у рішенні Вищого господарського суду України. Чи правильно вирішив суд, припинивши провадження?

Яким судам підсудна зазначена справа? Змоделюйте ситуацію таким чином, щоб справа була підсудна: а) лише загальному суду; б) лише господарському суду; в) лише адміністративному суду.

ТЕМА 2.

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ НА ЛІТЕРАТУРНІ, ХУДОЖНІ ТА ІНШІ ТВОРИ (АВТОРСЬКЕ ПРАВО)

Описові питання:

1. Концепції правової охорони авторського права: історія та сучасність.
2. Об'єктивне авторське право: поняття, загальна характеристика, джерела.
3. Об'єкти авторського права: поняття, класифікація.
4. Твори, які не охороняються авторським правом.

5. Суб'єкти авторського права: поняття, класифікація.

Контрольні запитання:

1. Які Ви знаєте концепції правової охорони авторського права? Назвіть та охарактеризуйте їх.
2. Дайте визначення поняттю «авторське право». У яких значеннях вживається цей термін?
3. Які закони є джерелами авторського права?
4. Які міжнародні договори та конвенції є джерелами авторського права?
5. Дайте визначення об'єктів авторського права.
6. Які ознаки характеризують об'єкт авторського права?
7. Які існують об'єкти авторського права?
8. Охарактеризуйте переклад твору як об'єкт авторського права.
9. Які похідні твори Ви знаєте?
10. Перерахуйте літературні письмові твори.
11. Чи охороняються усні твори авторським правом? Обґрунтуйте свою думку.
12. Які Ви знаєте твори ужиткового мистецтва?
13. Які твори відносяться до фотографічних?
14. Що таке складений твір? Які складені твори Ви знаєте?
15. Дайте визначення комп'ютерної програми як об'єкта авторського права.
16. Які компоненти комп'ютерної програми охороняються авторським правом?
17. Наведіть приклади повідомлень про новини дня та про поточні події, які не охороняються авторським правом.
18. Які твори належать до суспільного надбання?
19. Чи охороняється авторським правом ідея? Поясніть свою відповідь.
20. Хто, згідно з Законом України «Про авторське право і суміжні права», вважається автором аудіовізуального твору?

Тематика для творчої роботи (дискусії, обговорення, есе)

1. Зародження правової охорони авторського права.
2. Становлення та розвиток авторського права у країнах континентальної правової системи.
3. Становлення та розвиток авторського права в країнах англо-американської правової системи.

4. Становлення та розвиток правової охорони авторського права в Україні.
5. Правова охорона прав на літературні та художні твори: аргументи «за» і «проти».
6. Концепції правової охорони авторського права: історія та сучасність.
7. Розвиток авторського права в Україні в умовах євроінтеграції.
8. Проблеми гармонізації авторського права в Європейському Союзі.
9. Вплив Угоди про асоціацію на авторське право в Україні.
10. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів та її значення для авторського права в Україні.
11. Роль та значення Всесвітньої організації інтелектуальної власності для захисту прав авторів.
12. Охорона авторського права як умова розбудови правової держави.
13. Імплементация норм міжнародного авторського права в українське законодавство: проблеми та перспективи.
14. Сучасні напрямки розвитку авторського права.
15. Авторське право у моїй професійній діяльності: теоретичні та практичні аспекти.
16. Правове регулювання суб'єктивних авторських прав на переклад: сучасний стан, зарубіжний досвід, перспективи вдосконалення.
17. Правове регулювання суб'єктивних авторських прав на комп'ютерну програму: сучасний стан, зарубіжний досвід, перспективи вдосконалення.
18. Найтипівіші порушення авторського права: загальна характеристика, основні причини, шляхи запобігання.
19. Договір між співавторами: порядок укладення та зміст.
20. Право sui-generis (своєрідне право, право особливого роду) та його застосування в Україні.
21. Правове регулювання правовідносин між автором та роботодавцем: українські реалії та зарубіжний досвід.
22. Проблеми класифікації суб'єктів авторського права.
23. Автор як первинний суб'єкт авторського права.
24. Похідні суб'єкти авторського права.

Творчі завдання:

1. Складіть схему взаємовідношення міжнародних та національних джерел авторського права.
2. Запропонуйте свою класифікацію об'єктів авторського права та зобразіть її схематично.

Задачі:

№ 1. Видавництво «Друкарні Галичини» у 2001 р. видало брошуру «Путівник по Карпатах». У 2002, 2003 та 2004 рр. її було перевидано відповідно на російській, англійській та польській мовах. Ще одне видання було здійснено французькою мовою в 2005 р. у Франції. У брошурі використовувались фотографії відомих фотографів, фотографії готелів та баз відпочинку, а також карти, схеми, плани і маршрути подорожей.

Чи було у цьому випадку порушено авторські права? Як оформляються правовідносини між автором та видавництвом?

Уявіть себе автором даного путівника. Які дії Вам потрібно вчинити для того, щоб впорядкувати путівник та уникнути порушення авторських прав інших осіб?

№ 2. Львівське книжкове видавництво уклало з Багранюком авторський договір про видання монографії «Історія Львівської Ратуші». Хоча монографія отримала здебільшого схвальні відгуки рецензентів, однак до неї були зроблені суттєві зауваження. Багранюк вирішив доопрацювати монографію, а видавництво надало йому для цього 6 місяців. Не встигнувши завершити роботу, Багранюк помер. Видавництво звернулося з пропозицією доопрацювати книгу до внука Багранюка – Тимочка, який допомагав дідусеві у його дослідженні та й сам був автором кількох наукових праць. Тимочко погодився.

Чи було у даному випадку порушено авторські права Багранюка або інших осіб? Хто у такому випадку буде вважатися автором доопрацьованої монографії? Які авторські права переходять у спадок?

№ 3. Студент магістратури Івченко А. М., працюючи над магістерською роботою з інтелектуальної власності, зробив авторський переклад Закону Республіки Польща «Про авторське право і суміжні права» та використав його як додаток до роботи. Через рік після захисту магістерської роботи Івченко дізнався, що Арабенський І. П. видав монографію «Популярно про авторське право в Республіці Польща». У цій монографії він долучив як додаток зроблений Івченком А. М. переклад закону.

Івченко звернувся до суду з позовом, однак на суді Арабенський заявив, що у даному випадку порушень закону не було. Свою позицію він аргументував тим, що: по-перше, офіційний переклад офіційного документа (у даному випадку закону Республіки Польща) не охороняється авторським правом, а оскільки захищена магістерська робота є підставою для видачі офіційного документа – диплому, то вона, разом з усіма додатками, є офіційною науковою працею; по-друге, магістерська робота Івченка не була опублікована, а його права не були зареєстровані у державному реєстрі, відповідно авторське право на неї не поширюється.

Розгляньте аргументи сторін та проаналізуйте їх. Чи правомірні дії Арабенського І. П.? Чи поширюється авторське право на зроблений Івченком А. М. переклад закону?

№4. Кіностудія «ДК» запросила композитора Л. Вернона взяти участь у створенні кінофільму «Складне життя». Для цього кінофільму він написав кілька музичних творів. Після того як кінофільм вийшов у прокат, музичні твори Л. Вернона здобули популярність. До композитора звернувся О. Глущенко, який написав тексти пісень до згаданих творів. Він запропонував підписати авторський договір, за умовами якого О. Глущенко отримував виключне право використовувати твори шляхом їхнього виконання, звукозапису та розповсюдження.

Кіностудія «ДК» оскаржила укладений між Л. Верноном та О. Глущенко договір у суді. На думку позивача, музичні твори є складовою частиною кінофільму і тому використовувати їх окремо можна лише за згодою усіх співавторів. Окрім цього, твори створювались на замовлення кіностудії, отже право укласти такий авторський договір має лише кіностудія.

Проаналізуйте ситуацію. Чи мав право Л. Вернон укласти авторський договір на створені ним музичні твори? Чи належать кіностудії «ДК» авторські права на твір (якщо так – то які)? Хто є співавторами кінофільму? Чи повинен Л. Вернон узгоджувати використання своїх музичних творів із: а) співавторами кінофільму; б) кіностудією «ДК»; в) іншими особами?

Уявіть себе на місці судді. З якими документами потрібно ознайомитись, щоб правильно вирішити справу? На що саме потрібно звернути увагу в цих документах?

№5. Фізична особа – підприємець А. Кожак звернувся з позовом у суд на видавництво «Дива природи» щодо заборони видання плакатів із зображенням акваріуму та кактусу, припинення їхнього розповсюдження та виплати компенсації у розмірі 120 000 грн. Згідно з договором, укладеним між фізичною особою – підприємцем А. Кожак та видавництвом «Дива природи», підприємець на замовлення та з використанням приміщення й обладнання видавництва складає композицію та здійснює фотозйомку; замовнику належать авторські майнові права на використання зроблених зображень. На думку позивача, видавництво порушило його авторські права, оскільки: а) опублікувало зображення у формі плакатів без його згоди; б) публікуючи плакати, не зазначило його імені як автора твору.

Видавництво заперечило проти позовних вимог: а) публікація здійснювалась без погодження тому, що спірні зображення є службовими творами, і тому, згідно із ст. 16 Закону України «Про авторське право і суміжні права», виключне майнове право використовувати твір належить видавництву; б) ім'я автора не зазначалось, оскільки в договорі про такий обов'язок видавництва не згадувалося.

Розгляньте спір та обґрунтуйте свій висновок. Чи було порушено права А. Кожака? Чи правомірні його вимоги? Що таке службовий твір? Чи є створені підприємцем зображення службовими творами? Чи обґрунтовані заперечення видавництва?

ТЕМА 3.

СУБ'ЄКТИВНІ АВТОРСЬКІ І СУМІЖНІ ПРАВА

Описові питання:

1. Суб'єктивні авторські права: поняття, види та загальна характеристика.
2. Обмеження майнових прав автора.
3. Строки дії суб'єктивних авторських прав.
4. Порушення авторського права, що є підставою для судового захисту.
5. Способи захисту авторського права.
6. Права суміжні з авторськими.

Контрольні запитання:

1. Які особисті немайнові права має автор твору? Охарактеризуйте їхні правові властивості.
2. Наведіть перелік суб'єктів, які мають право забезпечувати недоторканість твору.
3. Які права належать до майнових авторських прав?
4. Яка відмінність між майновими та особистими немайновими правами?
5. Дайте визначення виключного права.
6. Хто має право захищати права автора, якщо твір оприлюднений анонімно або під псевдонімом, а автор не бажає розголошувати свого імені?
7. Хто є автором інтерв'ю?
8. Які способи використання твору визначені в Законі України «Про авторське право і суміжні права»?
9. За яких умов перекладач користується авторським правом на створений ним переклад?
10. Чи перешкоджає авторське право перекладача іншим особам здійснювати переклад тих самих творів?
11. За яких умов допускається вільне відтворення примірників твору для навчання?
12. В чому полягає «право слідування»?
13. Які строки дії майнових авторських прав?
14. Що таке плагіат?

15. Який примірник твору є контрафактним?
16. Що входить до складу збитків?
17. В чому полягає моральна шкода?
18. Хто є суб'єктами суміжних прав?
19. Що є об'єктом суміжних прав?
20. Які права складають зміст суміжних прав?
21. Які строки дії суміжних прав?
22. Здійсніть розмежування авторських та суміжних прав: а) за об'єктом прав; б) за суб'єктом прав; в) за обсягом та способом правової охорони.

Тематика для творчої роботи (дискусії, обговорення, есе)

1. Суб'єктивні авторські права: поняття та класифікація.
2. Майнові авторські права: проблеми реалізації
3. Виключні та невиключні авторські права: поняття та правова природа.
4. Вплив євроінтеграційних процесів на захист авторських прав.
5. Проблеми визначення змісту авторського права.
6. Судові способи захисту авторського права.
7. Порухення авторського права та способи їхнього запобігання.
8. Охорона та захист авторського права: проблеми розмежування понять.
9. Право автора на ім'я: поняття та загальна характеристика.
10. Право на недоторканість твору та особливості його реалізації.
11. Право на використання твору та його зміст.
12. Авторський договір: поняття, види, зміст.
13. Цивільно-правові засоби захисту авторського права.
14. Право автора на винагороду: український та європейський досвід.
15. Обмеження майнових прав автора: умови та підстави.
16. Вільне використання твору із зазначенням імені автора.
17. Вільне відтворення бібліотеками та архівами примірників твору репрографічним способом.
18. Вільне відтворення примірників твору для навчання.
19. Вільне копіювання, модифікація і декомпіляція комп'ютерних програм.
20. Вільне відтворення творів в особистих цілях.
21. Авторське право та суміжні права: проблеми розмежування.
22. Проблеми вдосконалення правового регулювання у сфері охорони та захисту авторського права.

Творчі завдання:

1. Складіть схему суб'єктивних суміжних прав.
2. Виберіть одне з суб'єктивних авторських прав та схематично зобразіть його зміст.
3. Складіть схему обмежень майнових прав автора.

Задачі:

№ 1. Автори навчального посібника «Основи контрастивної лінгвістики» уклали договір з видавництвом «Орфей» щодо його публікації. Строк випуску посібника та строк дії договору визначено не було. Протягом двох років вони звертались до видавництва щодо його публікації, однак він так і не був виданий. Оскільки керівництво «Орфея» не надало конкретної відповіді щодо строків видання посібника, автори звернулися до іншого видавництва «Галицький лінгвіст», з яким узгодили чіткі строки видання.

Коли автори повідомили директора видавництва «Орфей» про намір розірвати договір, він відповів, що оскільки строки в договорі не були визначені, то це означає, що він діє безстроково. Відповідно права на посібник слід вважати такими, що передані назавжди і автори посібника ніяких авторських прав на нього не мають.

Хто зі сторін у даному випадку правий? Яке рішення повинен прийняти суд у разі подання позову?

№ 2. Антипенко С. П. подав у науковий журнал статтю «Мовні засоби впливу: поняття та загальна характеристика». Стаття вийшла в світ у найближчому номері журналу. Перечитавши статтю, Антипенко звернув увагу, що редактори журналу суттєво переробили її зміст та змінили формулювання висновків. Окрім цього, була змінена назва статті – «Лінгвістичні засоби впливу: понятійно-термінологічна характеристика». Обурений Антипенко звернувся до редакції журналу зі скаргою. Він вимагав опублікувати в журналі спростування, у якому редакція повинна перепросити за некоректну (на його погляд) редакцію статті та опублікувати статтю у попередньому варіанті.

Редакція відповіла, що редакторські правки лише покращили статтю і підвищили її науковий характер. У зв'язку з цим, претензії Антипенка безпідставні. Окрім цього, на сайті журналу серед редакційних вимог до статей зазначено, що редакція залишає за собою право редагувати статті. Це означає, що, відправивши статтю у журнал, автор надав йому виключне право вносити будь-які зміни до неї.

Проаналізуйте ситуацію та дайте їй правову оцінку.

№ 3. У 2003 р. Оліфер В. В. за власною ініціативою переклав на українську мову твір Платона «Софіст» та розмістив його для вільного ознайомлення на сайті коледжу, з яким він перебував у трудових відносинах. У 2005 р. керівництво коледжу без згоди Оліфера В. В.

надало право на видання перекладу цього твору видавництву «Античність». Книгу було видано тиражем у 10 000 примірників загальною вартістю 600 000 грн.

Оліфер В. В. звернувся до суду з позовом. На його думку, коледж не мав права передавати право публікації твору видавництву «Античність», оскільки він особисто (як автор перекладу) такої згоди не давав. Над перекладом він працював поза межами робочого часу, не використовуючи ресурсів коледжу. Видавництво ж мало погодити з ним публікацію книги та виплатити йому авторський гонорар.

Керівництво коледжу обґрунтовувало правомірність свого вчинку тим, що Оліфер В. В. вже понад 15 років перебуває з коледжем у трудових відносинах. Окрім цього, переклад твору Платона «Софіст» на прохання автора було опубліковано на сайті коледжу. Таким чином, Оліфер В. В. добровільно надав право коледжу самостійно вирішувати питання перевидання.

Представник видавництва зауважив, що строк дії майнових авторських прав на твір Платона «Софіст» давно минув. Цей твір став суспільним надбанням і тому може вільно публікуватись, незалежно від згоди автора чи будь-якої іншої особи. Відповідно й підстав виплачувати авторську винагороду немає.

Проаналізуйте аргументи сторін. Дайте правову оцінку ситуації. Яке рішення, на Вашу думку, повинен прийняти суд?

№ 4. Редакція журналу «Європейський Менеджмент» уклала авторський договір з гр. Германом І. Б., за яким журналу передано виключні майнові права на використання низки науково-популярних статей з економічної тематики. Через певний час редакція журналу виявила, що зазначені статті були перевидані у газеті «Фінанси Галичини».

Представник журналу звернувся до суду з позовом про стягнення з газети компенсації у розмірі 90 000 грн., зобов'язання опублікувати в газеті інформацію про порушення авторського права з переліком неправомірно опублікованих статей, та стягнення з відповідача судових витрат.

Представник газети у суді заперечив проти позову. На його думку, редакція газети діяла правомірно, адже, згідно зі ст. 21 Закону України «Про авторське право і суміжні права», відтворення у пресі попередньо опублікованих у газетах або журналах статей з поточних економічних, політичних, релігійних та соціальних питань допускається без згоди автора, але з обов'язковим зазначенням його імені та джерела запозичення. Джерело запозичення та ім'я автора у газеті зазначались. Отже, авторського права порушено не було.

Проаналізуйте обставини справи, аргументи позивача та відповідача. Чи правомірні вимоги позивача? Чи обґрунтовані заперечення відповідача? Які Ви знаєте випадки обмеження майнових прав автора?

№ 5. Телерадіокомпанія «Лекса», згідно з ліцензійним договором, отримала право на одноразовий показ у мережах кабельного телебачення кількох мультиплікаційних фільмів, з повтором не пізніше 24 годин після першої демонстрації. Відповідно до додаткового ліцензійного договору, телерадіокомпанії було також передано виключне право дозволяти та забороняти використання згаданих фільмів.

Як з'ясувалось згодом на підставі ліцензійного договору дані мультиплікаційні фільми транслюються в ефір також і Телерадіокомпанією «Карма». Керуючись умовами додаткового договору, ТРК «Лекса» звернулася з позовом до суду щодо заборони їхньої трансляції.

ТРК «Карма» подала зустрічний позов. На думку її представника, ТРК «Лекса» за ліцензійним договором не має виключного права на використання спірних аудіовізуальних творів, а отже, вона не має права дозволяти або забороняти їхнє використання іншим особам. Що ж до додаткового ліцензійного договору, то він укладений неправомірно й порушує інтереси ТРК «Карма».

Проаналізуйте аргументи сторін та вирішіть справу. Хто має виключне право дозволяти та забороняти використання твору? Якою вважається ліцензія, якщо її вид не зазначений у договорі?

ТЕМА 4.

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ НА ВИНАХІД, КОРИСНУ МОДЕЛЬ ТА ПРОМИСЛОВИЙ ЗРАЗОК (ПАТЕНТНЕ ПРАВО)

Описові питання:

1. Патентне право: поняття, загальна характеристика, джерела.
2. Об'єкти патентного права: поняття, види, умови правової охорони.
3. Суб'єкти патентного права.
4. Зміст суб'єктивних патентних прав.
5. Патент: поняття, види та порядок отримання.

Контрольні запитання:

1. Що таке джерело права? Які види джерел права Ви знаєте?
2. Які договори є джерелами патентного права?
3. Які закони регламентують патентні правовідносини?
4. Що таке пріоритет? Які види пріоритету Вам відомі?
5. Наведіть спільні та відмінні риси винаходу та корисної моделі.
6. Які винаходи та корисні моделі можна вважати службовими?

7. Які промислові зразки належать до службових?
8. У чому полягають особливості секретних винаходів?
9. Хто є первинним суб'єктом патентного права, а хто похідним?
10. Чи є відмінності у правовому статусі первинних та похідних суб'єктів патентного права?
11. Які є особисті немайнові права суб'єктів патентного права?
12. Які є майнові права суб'єктів патентного права?
13. Що таке патент і які його функції?
14. Які види патентів Ви знаєте?
15. Які строки дії патентів?
16. Що входить до складу заявки на винахід та корисну модель?
17. Які документи входять до складу заявки на промисловий зразок?
18. Які права становлять зміст права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель та промисловий зразок?
19. У чому полягає формальна експертиза заявки?
20. Що таке кваліфікаційна експертиза заявки?

Тематика для творчої роботи (дискусії, обговорення, есе)

1. Правове регулювання прав на художній дизайн виробу: авторське чи патентне право?
2. Правове регулювання патентного права в Україні та Європейському Союзі: порівняльно-правовий аспект.
3. Патентне право у Сполучених Штатах Америки.
4. Патентне право та право промислової власності: взаємовідношення понять.
5. Авторське та патентне право: спільні та відмінні риси.
6. Перспективи вдосконалення патентного права в умовах євроінтеграції.
7. Міжнародні договори як джерела патентного права.
8. Національні джерела патентного права та проблеми їхнього вдосконалення.
9. Винахідник як суб'єкт патентного права.
10. Автор як суб'єкт патентного права.
11. Похідні суб'єкти патентного права.
12. Державна служба інтелектуальної власності та її значення для правової охорони прав інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок.
13. Патентний повірений як суб'єкт патентних правовідносин.
14. Винахід та корисна модель: спільні та відмінні риси.

15. Правова охорона суб'єктивних прав на винаходи та корисні моделі: національний та зарубіжний досвід.
16. Чи потрібно в Україні охороняти права інтелектуальної власності на корисну модель?
17. Подання та оформлення заявки на винахід.
18. Подання та оформлення заявки на корисну модель.
19. Подання та оформлення заявки на промисловий зразок.
20. Захист прав суб'єктів патентного права.

Творчі завдання:

1. Зобразіть схематично джерела патентного права, розташувавши їх за юридичною силою.
2. Складіть схему-характеристику суб'єктів патентного права.

Задачі:

№ 1. Працівник залізниці Л. Роник розробив механізм кріплення для залізничної колії. Цього ж року даний механізм було зареєстровано як винахід та Л. Ронику було видано патент. Однак, як виявилось згодом, механізм мав низку суттєвих недоліків без виправлення яких застосування винаходу могло спричинити аварійну ситуацію. Проте винахідник не мав можливості доопрацювати винахід, тож недоліки не були виправлені.

Через сім років один із інженерів залізниці А. Лейпер, який був знайомий з винаходом Роника, доопрацював його та запатентував як корисну модель. Механізм кріплення для залізничної колії Лейпера успішно пройшов випробування та його почали використовувати на залізниці, а творець корисної моделі – отримувати винагороду згідно з ліцензійним договором.

Про ситуацію з винаходом Роника довідався репортер газети «Експерт» М. Журавель. Провівши журналістське розслідування, він з'ясував, що А. Лейпер був одним з членів комісії, яка відмовила Л. Ронику у застосуванні його винаходу. На думку репортера, Лейпер зловживав своїм службовим становищем та грубо порушив авторські права Роника. Наслідком журналістського розслідування була серія критичних статей Журавля в газеті «Експерт» та кілька інтерв'ю в ефірі місцевих телеканалів.

А. Лейпер звернувся в суд з позовом до газети «Експерт», у якому обґрунтовував правомірність створення і використання розробленої ним корисної моделі, та просив суд: визнати публікації у пресі як такі, що заподіяли шкоди його честі та гідності; стягнути з

газети «Експерт» відшкодування моральної шкоди у розмірі 50 000 грн.; зобов'язати Журавля опублікувати у газеті спростування.

Проаналізуйте ситуацію та розгляньте аргументи сторін. Чи було у даному випадку порушено авторське право? Чи правомірні дії А. Лейпера? Чи має у даному випадку право на звернення до суду Л. Роник? Чи справедливі звинувачення М. Журавля? Уявіть себе на місці судді. Які обставини Вам необхідно встановити, для того щоб винести справедливе рішення?

№ 2. Гр. Канатенко М. В. винайшов нову модель верстату для обробки металевих виробів. Отримавши патент, він звернувся до місцевого заводу, який виробляв подібні верстати, з пропозицією укласти ліцензійний договір на промислове виробництво запатентованого ним пристрою. Однак керівництво місцевого заводу відмовилось укласти договір, оскільки виготовлення цього верстату вимагало значних коштів на модернізацію виробництва, яких на той час у заводу не було.

Через чотири роки керівництво заводу звернулося до гр. Канатенка щодо укладення ліцензійного договору на цей верстат, зазначивши, що завдяки іноземним інвестиціям вони мають змогу його виробляти та продавати не лише в Україні, але й закордоном. Однак гр. Канатенко відмовився укласти такий договір. Свою позицію він мотивував тим, що він незацікавлений співпрацювати з даним заводом. Окрім цього, він не бажає, щоб створений ним виріб продавався закордоном, а лише в Україні.

Завод звернувся з позовом у суд. У своєму рішенні суд надав дозвіл заводу використовувати верстат шляхом його виробництва та продажу протягом строку дії патенту гр. Канатенка, а також визначив розмір винагороди винахіднику.

Чи правомірні дії суду? Обґрунтуйте свою позицію, посилаючись на норми закону.

№ 3. Гр. Іваненко А. Р. винайшов кермовий механізм, який надавав можливість модернізувати старі велосипеди та полегшував керування ними. На цей механізм було видано патент як на корисну модель. Наступного року цей механізм поступив у продаж в усі велокрамниці. Гр. Тищенко М. І. хотів придбати такий механізм для свого велосипеда, однак не зміг цього зробити через значну для нього вартість. До виходу на пенсію гр. Тищенко був слюсарем та мав обладнання необхідне для виробництва такого механізму. Виготовивши подібний механізм, він прилаштував його до свого велосипеда та почав використовувати для особистих потреб. Подібні пристрої він зробив для кількох своїх друзів безкоштовно.

Чи є в діях гр. Тищенко М. І. порушення прав, які впливають з патенту? Які дії не визнаються порушенням прав, що впливають з патенту?

№ 4. ТЗОВ «Світанок» уклало договір з ПП «Ліхтар» щодо розробки системи освітлення «Райдуга» для автомобілів та поставки одного прототипу і 50 серійних

примірників такої системи. Зазначені системи освітлення були виставлені ТЗОВ «Світанок» на продаж через інтернет-магазин.

ПП «Ліхтар», яке володіло патентом на СО «Райдуга», звернулося до суду щодо порушення патентних прав. На думку представника позивача, для використання зазначених систем шляхом їхнього продажу потрібно укласти окремий ліцензійний договір, в іншому випадку здійснення їхнього продажу є протиправним. У позові також вимагалось заборонити продаж спірної системи освітлення та видалити інформацію про неї з інтернет-сторінки.

Представник ТЗОВ «Світанок» заперечив зазначені вимоги. Він стверджував, що товариство володіє правом попереднього користувача на передані за договором прототип та примірники СО «Райдуга», а тому суд повинен відмовити ПП «Ліхтар» в задоволенні позовних вимог.

Які факти у даному випадку повинен встановити суд, щоб винести справедливе та обгрунтоване рішення? Що таке право попереднього користувача? Яким чином суд може встановити чи підпадає випадок використання СО «Райдуга» під визначення дій, що визнаються правом попереднього користувача чи ні?

№ 5. Приватний підприємець О. Федурко розробив ящик для зберігання інструментів із спеціальними замками. На зазначений ящик він отримав деклараційний патент на винахід та патент на промисловий зразок. Цього ж року він уклав ліцензійний договір з підприємством про виготовлення та продаж винаходу.

За рік до припинення чинності деклараційного патенту О. Федурко вирішив звернутись до Державної служби інтелектуальної власності з заявою про проведення кваліфікаційної експертизи заявки на винахід. Однак йому відмовили у її розгляді.

Проаналізуйте ситуацію. Чи було у даному випадку порушено патентне законодавство? Які строки дії деклараційного патенту на винахід? Протягом якого строку можна подати заяву про проведення кваліфікаційної експертизи? Які дії повинен був вчинити О. Федурко, щоб отримати патент на винахід?

ТЕМА 5.

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ НА ПРАВОВІ ЗАСОБИ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ УЧАСНИКІВ ЦИВІЛЬНОГО ОБОРОТУ, ТОВАРІВ І ПОСЛУГ (КОМЕРЦІЙНІ ПОЗНАЧЕННЯ)

Описові питання:

1. Інститут комерційних позначень: загальна характеристика та джерела правового регулювання.

2. Інтелектуальна власність на комерційне (фірмове) найменування.
3. Інтелектуальна власність на торговельну марку (знак для товарів та послуг).
4. Інтелектуальна власність на зазначення походження товарів (географічне зазначення).

Контрольні запитання:

1. У чому проявляється особливість суб'єктивних прав інтелектуальної власності на комерційні позначення?
2. Які Ви знаєте види комерційних позначень?
3. Що таке комерційне найменування і які функції воно виконує?
4. Чи може фізична особа мати комерційне найменування? Якщо так, то за яких умов?
5. Чи вбачаєте Ви різницю між поняттями «комерційне найменування», «фірмове найменування», «фірма»?
6. З якого моменту виникають права на комерційне найменування?
7. У чому полягає відмінність між комерційним найменуванням і торговельною маркою?
8. Які суб'єктивні права на комерційне найменування закріплені у законодавстві України?
9. Дайте визначення поняття «торговельна марка».
10. Які умови надання правової охорони торговельним маркам закріплено в законодавстві України?
11. Хто може бути суб'єктом права інтелектуальної власності на торговельну марку?
12. Яким критеріям повинна відповідати торговельна марка, щоб бути визнаною добре відомою?
13. У чому полягає право попереднього користувача на торговельну марку?
14. Які суб'єктивні права інтелектуальної власності на торговельну марку Вам відомі?
15. Яка різниця між простим та кваліфікованим зазначенням походження товару?
16. Розкрийте сутність поняття кваліфікованого зазначення походження товарів і класифікуйте його на види.
17. Що таке географічне зазначення як об'єкт інтелектуальної власності?
18. Вкажіть умови надання правової охорони географічним зазначенням?
19. Які майнові права має особа, котра володіє свідоцтвом на географічне зазначення?
20. Яким географічним зазначенням не надається правова охорона?

Тематика для творчої роботи (дискусії, обговорення, есе)

1. Комерційні позначення як об'єкти права інтелектуальної власності.
2. Поняття комерційного найменування, його правові ознаки та функції.
3. Комерційні найменування: історичний аспект виникнення і розвитку поняття.
4. Сутність комерційного найменування як об'єкта права інтелектуальної власності.
5. Особливості суб'єктивного права інтелектуальної власності на комерційне (фірмове) найменування.
6. Структура комерційного (фірмового) найменування.
7. Охорона прав на комерційні найменування: український та зарубіжний досвід.
8. Право інтелектуальної власності на торговельні марки в контексті європейської інтеграції.
9. Порядок набуття права інтелектуальної власності на комерційні найменування.
10. Джерела права інтелектуальної власності на торговельні марки в Україні.
11. Порядок набуття права інтелектуальної власності на торговельні марки.
12. Визнання торговельної марки «добре відомою» або «загальноживаною»: проблеми та правові наслідки.
13. Міжнародно-правова система охорони права інтелектуальної власності на товарні знаки.
14. Охорона прав на географічні зазначення та інтеграція України в європейський правовий простір.
15. Просте та кваліфіковане зазначення походження товару.
16. Суб'єкти права інтелектуальної власності на географічне зазначення.
17. Порядок набуття права інтелектуальної власності на географічне зазначення.
18. Особливості правової охорони географічних зазначень в Україні.

Творчі завдання:

1. Зобразіть схематично джерела права інтелектуальної власності на комерційні позначення.
2. Складіть проект комерційного найменування для фізичної та юридичної осіб.

Задачі:

№ 1. Мешканець смт. Білобоки гр. Тесля О. М. відкрив ремонтну майстерню для меблів та зареєстрував її як юридичну особу ПП «Меблевий рай». Протягом двох років він лагодив старі меблі, досягнув значних комерційних успіхів та зміг розширити свою справу. Він взяв на роботу двох майстрів, дизайнера та почав виробляти та продавати нові меблі.

Однак у Білобоках відкрився магазин меблів «Меблевий рай», який був частиною однойменної мережі магазинів, що вже більш, ніж десять років реалізовувала вітчизняні та іноземні меблі у різних містах України. Керівництво магазину звернулося до гр. Теслі О. М. з вимогою припинити використання комерційного найменування «Меблевий рай», змінивши його на інше.

Проаналізуйте ситуацію та дайте їй правову оцінку. Чи правомірні вимоги керівництва магазину меблів? Які дії повинен вчинити Тесля О. М.?

№ 2. ТзОВ «Ейркрафт» звернулося до господарського суду з позовом на Державну службу інтелектуальної власності про визнання недійсним свідоцтва на знак для товарів і послуг від 15.13.2014 р. № 67892 «Ейркрафт» володільцем якого є ПП «Геймер». Представник товариства у суді пояснив, що у зв'язку зі схожістю товарного знака «Ейркрафт» з комерційним (фірмовим) найменуванням товариства – «Ейркрафт», зазначений спірний знак для товарів і послуг не відповідає законодавчо визначеним умовам надання правової охорони. Представник ПП «Геймер» заперечив проти визнання недійсним товарного знака. Він пояснив, що такий знак створений через особливість комп'ютерних ігор, які виробляє та продає підприємство. Про існування ж подібного фірмового найменування на час реєстрації свідоцтва керівництву підприємства було невідомо, а позивач доказів його відомості в Україні не навів. Окрім цього, повне найменування позивача – ТзОВ «Ейркрафт» – не є тотожним із зареєстрованим знаком і тому не вводить в оману споживачів.

Розгляньте справу та проаналізуйте аргументи сторін. Чи має господарський суд підстави для визнання недійсним свідоцтва?

№ 3. ТзОВ «Ласун», яке користувалося торговельною маркою «Смаколики» на праві попереднього користувача уклало договір, за яким зазначене право перейшло до ТзОВ «Солодко». ТзОВ «Ласун» почало виробляти кондитерські вироби та реалізовувати їх під новою торговельною маркою. Керівництво ПП «Добрий Кондитер», яке володіло свідоцтвом на торговельну марку «Смаколики», звернулося до суду щодо визнання недійсним зазначеного договору.

Проаналізуйте ситуацію. Чи можна передати право попереднього користувача на торговельну марку за договором? Чи є у суду підстави визнати даний договір недійсним? Обґрунтуйте свою відповідь.

№ 4. ПП «Петра» із села Завадка продавало мінеральну воду з місцевого джерело. За назвою села підприємство зареєструвало географічне зазначення «Завадка» та отримало свідоцтво на нього. Місцевий фермер І. Ольжич виявив у себе на фермі ще одне джерело

мінеральної води та вирішив придбати обладнання для розливу води в пластикові пляшки і подальшого продажу її під назвою «Завадка Столова».

Чи правомірні дії фермера? Як би Ви порадили йому вчинити у даному випадку? Аргументуйте відповідь, посилаючись на норми законодавства.

ТЕМА 6.

ПРАВА НА ІНШІ (НЕТРАДИЦІЙНІ) ОБ'ЄКТИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ НА КОМЕРЦІЙНУ ТАЄМНИЦЮ

Описові питання:

1. Інтелектуальна власність на наукове відкриття.
2. Інтелектуальна власність на компонування (топографію) інтегральної мікросхеми.
3. Інтелектуальна власність на раціоналізаторську пропозицію.
4. Інтелектуальна власність на селекційні досягнення (сорт рослин, породи тварин).
5. Інтелектуальна власність на комерційну таємницю.

Контрольні запитання:

1. Що таке раціоналізаторська пропозиція? Які її ознаки та особливості?
2. Які нормативно-правові акти регулюють право інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію?
3. Як, на Вашу думку, слід вдосконалити правове регулювання на раціоналізаторську пропозицію?
4. Хто має право визнати пропозицію раціоналізаторською?
5. Чи видається на раціоналізаторську пропозицію охоронний документ?
6. Яку винагороду має право отримати автор раціоналізаторської пропозиції?
7. Яким умовам повинна відповідати раціоналізаторська пропозиція для надання їй правової охорони?
8. Які відомості повинен містити опис раціоналізаторської пропозиції?
9. Що таке «обсяг правової охорони» раціоналізаторської пропозиції і чим він визначається?
10. Якими нормативно-правовими актами регулюється комерційна таємниця в Україні?
11. Якими ознаками повинна характеризуватись інформація, щоб її можна було визнати комерційною таємницею?
12. Хто має право визнати інформацію комерційною таємницею?

13. Чи є відмінність між комерційною таємницею та конфіденційною інформацією? Якщо так, то поясніть яка саме.
14. Які види таємної інформації Ви знаєте?
15. Що таке інформація, в розумінні Закону України «Про інформацію»?
16. Які види інформації не можуть бути визнані комерційною таємницею?
17. Які особисті немайнові права мають власники комерційної таємниці?
18. Які майнові права належать особам, що правомірно володіють комерційною таємницею?
19. Які санкції передбачені Кримінальним кодексом України за вчинення злочинів у сфері комерційної таємниці?
20. Чи потрібно здійснювати державну реєстрацію комерційної таємниці?
21. Чи видається на комерційну таємницю охоронний документ?

Тематика для творчої роботи (дискусії, обговорення, есе)

1. Проблеми правового регулювання права інтелектуальної власності на наукове відкриття.
2. Об'єкти права інтелектуальної власності на наукове відкриття та їхня загальна характеристика.
3. «Компонування» чи «топографія» інтегральної мікросхеми: аргументи щодо застосування понять.
4. Порядок набуття права інтелектуальної власності на компонування (топографію) інтегральної мікросхеми.
5. Суб'єкти права інтелектуальної власності на компонування (топографію) інтегральної мікросхеми.
6. Проблеми правового регулювання права інтелектуальної власності на компонування (топографію) інтегральної мікросхеми в Україні.
7. Селекційні досягнення в рослинництві та тваринництві як об'єкти права інтелектуальної власності.
8. Порядок набуття права інтелектуальної власності на сорт рослин в Україні.
9. Охорона права на сорти рослин: український та світовий досвід.
10. Законодавство України про охорону на породи тварин: проблеми вдосконалення.
11. Інтелектуальна власність на раціоналізаторську пропозицію: світовий досвід та проблеми реалізації в Україні.
12. Правові проблеми реалізації прав на раціоналізаторські пропозиції в Україні.

13. Проблеми вдосконалення правового регулювання права інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію в Україні.
14. «Комерційна таємниця» та «ноу-хау»: проблема розмежування понять та правового регулювання.
15. Інтелектуальна власність на комерційну таємницю: зарубіжний досвід.
16. Відповідальність за порушення права інтелектуальної власності на комерційну таємницю.
17. Інформація, що не становить комерційної таємниці.
18. Правові ознаки комерційної таємниці.
19. Місце комерційної таємниці серед інших видів інформації.
20. Правові засади охорони комерційної таємниці на підприємстві.

Творчі завдання:

1. Складіть схему нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності.
2. Складіть проект заяви на раціоналізаторську пропозицію.

Задачі:

№ 1. ТзОВ «Омега» уклало ліцензійний договір з ТзОВ «Комп'ютинг» про використання топографії інтегральної мікросхеми «Матриця» (на шість років). За три роки до закінчення строку даного договору рішенням господарського суду реєстрація топографії інтегральної мікросхеми «Матриця» була визнана недійсною. У відповідності до ч. 2 ст. 477 Цивільного кодексу України, ТзОВ «Комп'ютинг» звернулося до ТзОВ «Омега» з вимогою щодо відшкодування збитків завданих достроковим припиненням виключних прав інтелектуальної власності на «Матрицю», у тому числі упущеної вигоди у розмірі 30 000 грн. (по 10 000 грн. за кожен втрачений рік).

Чи правомірні вимоги ТзОВ «Комп'ютинг»? Що входить до складу збитків? У який спосіб може бути здійснено дострокове припинення чинності майнових прав інтелектуальної власності на топографію ІМС і які його правові наслідки?

№ 2. Гр. Петренко і гр. Стецько подали позов в суд до заводу «Мегасталь» щодо стягнення з нього грошової суми. Як зазначили позивачі, вони подали заводу пропозицію щодо вдосконалення кількох верстатів, внаслідок якої завод на 90% зменшив кількість виробництва бракованої продукції та вже за перший місяць зекономив 25 000 грн. Незважаючи на те, що пропозиція використовується більше, ніж рік, з ними не укладено договір про винагороду. Керівництво заводу лише висловило їм подяку та дозволило взяти кілька днів відгулу.

Представник заводу на суді пояснив, що, згідно зі ст. 484 ЦК України, автори раціоналізаторської пропозиції мають право на добросовісне заохочення від юридичної особи, якій ця пропозиція подана. Відповідно, право визначати, яке заохочення є добросовісним, належить тій юридичній особі, котра визнала пропозицію раціоналізаторською. Оскільки ідею вдосконалення верстата автори запозичили на одному з польських заводів, куди їх підприємство скерувало на стажування, то їхня заслуга у цьому невелика. А оголошена керівництвом подяка та відгули, в поєднанні з оплаченим стажуванням закордоном (де вони й перейняли корисний досвід) є достатньою, добросовісною винагородою.

Хто зі сторін спору правий? Яке рішення, на Вашу думку, повинен прийняти суд? Обґрунтуйте свою позицію.

№ 3. Головний інженер Патлатко М. В. подав на підприємство «Велюр-плюс» раціоналізаторську пропозицію, у якій запропонував вдосконалити роботу сталеплавильного цеху. Запропонована Патлатком пропозиція збільшувала виробничу потужність цеху та одночасно призводила до значного збільшення викидів в атмосферу.

Підприємство використало пропозицію головного інженера, однак відмовилось визнавати її раціоналізаторською. Своє рішення керівництво підприємства мотивувало тим, що, згідно з Тимчасовим положенням «Про правову охорону об'єктів промислової власності та раціоналізаторських пропозицій в Україні», не визнаються раціоналізаторськими пропозиції, які збільшують рівень забруднення навколишнього природного середовища. Таким чином, хоча дана пропозиція й приносить додатковий прибуток підприємству за рахунок збільшення виробничих потужностей сталеплавильного цеху, однак не може бути визнана раціоналізаторською.

Які пропозиції не можуть бути визнані раціоналізаторськими? Чи правомірна у даному випадку пропозиція підприємства «Велюр-плюс»?

№ 4. Директор ПП «Сортонасінницьке підприємство» О. Джалай звернувся до суду щодо визнання його селекціонером «Академічної груші». На його думку, Державна служба інтелектуальної власності незаконно визнала селекціонером лише працівника Сортонасінницького підприємства А. Розумника, який вивів цей новий сорт груші, та незаконно видала йому авторське свідоцтво на нього. На думку О. Джалай, приймаючи рішення, Державна служба повинна була врахувати положення Міжнародної конвенції з охорони нових сортів рослин, згідно з яким термін «селекціонер» означає не лише особу, яка вивела чи винайшла та вдосконалила сорт, але й особу, яка є роботодавцем згаданої вище особи.

Чи правомірні вимоги О. Джалая? Хто за українським законодавством визнається селекціонером? Які документи засвідчують: 1) особисті немайнові права інтелектуальної власності на сорт рослин? 2) майнові права інтелектуальної власності на сорт рослин, породи тварин? 3) майнове право інтелектуальної власності на поширення сорту рослин?

№ 5. Директор ТЗОВ «Елементал» видав наказ, яким визнав інформацію про розмір заробітної плати працівників комерційною таємницею. Даним наказом він повідомив працівників про кримінальну відповідальність у разі розголошення цієї інформації представникам органів державної влади, колегам по роботі чи іншим особам.

Чи правомірні дії директора ТЗОВ «Елементал»? Чи буде притягнений до кримінальної відповідальності той працівник підприємства, який розголосить цю інформацію?

№ 6. Подружжя Петрусевичів вирішило придбати квартиру в новобудові. Вони звернулися до будівельної компанії «Будновасервіс» щодо укладення договору про пайову участь у будівництві нового житлового будинку. Перед укладенням договору подружжя попросило показати їм документи, які б підтвердили платоспроможність будівельної компанії. Менеджер з продажу житла відмовив подружжю, пояснивши це тим, що така інформація стосується виробничої діяльності підприємства, а тому є комерційною таємницею. Однак він запевнив їх, що підприємство ефективно працює та є цілком платоспроможним.

Яка інформація не може бути визнана комерційною таємницею? Яким нормативно-правовим актом це врегульовано? Чи правомірна відмова менеджера «Будновасервісу»?

ТЕМА 7.

ДОГОВОРИ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Описові питання:

1. Поняття, види та загальна характеристика договорів у сфері інтелектуальної власності.
2. Ліцензія та ліцензійний договір.
3. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності.
4. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності.
5. Договір комерційної концесії (франчайзингу).

Контрольні запитання:

1. Дайте визначення понять «правочин», «договір» та «договір у сфері інтелектуальної власності». Поясніть взаємовідношення цих понять.
2. Які Ви знаєте види договорів щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності?
3. Які договори, на Вашу думку, можна віднести до згаданих у ст. 1107 Цивільного кодексу України інших договорів щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності?
4. Проаналізуйте ст. 215 Цивільного кодексу України. У чому полягає відмінність понять «недійсний правочин», «оспорюваний правочин» та «нікчемний правочин»?
5. У якій формі укладаються договори в сфері інтелектуальної власності?
6. Чи підлягають договори щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності державній реєстрації? Якщо так, то у яких випадках та яким державним органом вона повинна здійснюватись?
7. Що таке ліцензія на право використання об'єкта права інтелектуальної власності?
8. Дайте визначення поняття «ліцензійний договір»
9. Назвіть види ліцензій, які передбачені Цивільним кодексом України. Охарактеризуйте кожен з них.
10. Які існують види ліцензій, крім перерахованих у Цивільному кодексі України?
11. Хто є сторонами ліцензії та ліцензійного договору? Охарактеризуйте їх.
12. При укладенні якого договору в сфері інтелектуальної власності однією зі сторін завжди буде фізична особа? Поясніть чому.
13. Що означає поняття «сфера використання об'єкта права інтелектуальної власності»?
14. Сторонами якого договору завжди виступають суб'єкти підприємницької діяльності?
15. Які договори у сфері інтелектуальної власності підлягають державній реєстрації?
16. Чи можуть договори щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності укладатись в усній формі?
17. Що таке авторський договір? Які види авторських договорів ви знаєте? Охарактеризуйте їх.
18. Дайте визначення поняття «договір комерційної концесії». У чому полягає відмінність між ліцензійним договором та договором комерційної концесії?
19. Хто здійснює державну реєстрацію договору комерційної концесії?
20. Що є предметом договору комерційної концесії?

Тематика для творчої роботи (дискусії, обговорення, есе)

1. Поняття, ознаки та класифікація договорів у сфері інтелектуальної власності.
2. Авторський договір: поняття, види, правова характеристика.
3. Договір комерційної концесії та договір франчайзингу: співвідношення понять та правова природа.
4. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності в Україні.
5. Європейський досвід укладання договорів у сфері інтелектуальної власності.
6. Обов'язкова письмова форма договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності: аргументи «за» і «проти».
7. Вплив євроінтеграційних процесів на договірне регулювання відносин інтелектуальної власності в Україні.
8. Чи є правове регулювання договорів в сфері інтелектуальної власності в Україні достатнім? Світовий досвід та пропозиції вдосконалення.
9. Види ліцензій в українській та світовій правозастосовній практиці.
10. Видавничий договір та його особливості.
11. Договір про створення за замовленням та використання об'єкта права інтелектуальної власності.
12. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності.
13. Проблеми вдосконалення законодавства щодо договірного врегулювання правовідносин у сфері інтелектуальної власності.
14. Захист прав та інтересів суб'єктів права інтелектуальної власності за допомогою договору.
15. Договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності та свобода творчості.
16. Особливості врегулювання відносин з роботодавцем за цивільним договором.
17. Типові договори у сфері інтелектуальної власності.
18. Особливості визнання недійсними договорів у сфері інтелектуальної власності.
19. Наслідки припинення права, користування яким надано за договором комерційної концесії.
20. Види договорів комерційної концесії (франчайзингу): українська та світова практика.

Творчі завдання:

Проектування договору. У розробці проекту кожного з договорів приймають участь двоє студентів, кожен з яких представляє одну із сторін договору. Завданням учасників є

узгодження умов договору таким чином, щоб вони влаштували сторони та відповідали умовам чинного законодавства. Пропонується скласти проекти наступних договорів: 1) ліцензії; 2) ліцензійного договору; 3) договору про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності; 4) договору про передавання виключних майнових прав інтелектуальної власності; 5) іншого договору щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності (за вибором студентів); б) договору комерційної концесії.

Задачі:

№ 1. Гр. Ребрик на підставі цивільного договору здійснював переклад статей наукового та популярного характеру для видавництва «Іноземна книга». Згідно з умовами договору, Ребрик відмовлявся від права згадуватись в опублікованих працях як автор перекладу та зобов'язаний був здійснювати переклади лише для цього видавництва. У разі надання відповідних послуг іншим видавництвам, договір з ним розривався в односторонньому порядку.

Після двох років співпраці з видавництвом «Іноземна книга» Ребрик вирішив переглянути умови договору. Він звернувся з проханням до видавництва зазначити його як автора зроблених ним перекладів. Окрім цього, він вирішив у вільний час перекладати на українську мову праці різних французьких мислителів, а договір з видавництвом, на його думку, обмежував цю можливість.

Директор видавництва зауважив, що за договором Ребрик повністю відмовився від права зазначитись автором перекладів, а це означає, що дане право йому більше не належить. Щодо права здійснювати переклад творів у вільний час, то директор зазначив, що договір не позбавляє його такої можливості. Тому змінювати його умови не потрібно. Однак, якщо він вирішить опублікувати такий переклад в іншому видавництві, договір з ним одразу розірвуть.

Проаналізуйте аргументи сторін. Чи правомірне прохання Ребрика? Чи відповідають вимогам законодавства аргументи директора видавництва? Що б Ви порадили у даному випадку автору перекладів?

№ 2. Гр. Гальчик уклав ліцензійний договір з ПП «Арабелла» на використання запатентованої ним корисної моделі – універсального автомобільного інструменту. Згідно з умовами договору, ПП «Арабелла» здійснювало виробництво інструменту та поставку роздрібним продавцям. Гр. Гальчик повинен був отримувати винагороду у розмірі 10% від вартості кожного проданого інструменту.

Оскільки протягом шести місяців від дати підписання договору винагороду Гальчику так і не виплатили, він звернувся щодо її виплати до директора підприємства. Директор повідомив, що обладнання ПП «Арабелла» не було придатне для виробництва винайденого Гальчиком інструмента, тому вони уклали субліцензійний договір з ТзОВ «Нездійсненна мрія», у якому передали право на виробництво та продаж корисної моделі. У цьому ж договорі вони передбачили, що винагороду винахіднику буде сплачувати не ПП «Арабелла», а ТзОВ «Нездійсненна мрія».

Проаналізуйте ситуацію. Чи правомірні дії ПП «Арабелла»? Які подальші дії повинен вчинити гр. Гальчик? У яких випадках і за яких умов може бути укладено субліцензійний договір?

№ 3. Гр. Зубик І. Л. розробив комп'ютерну програму «Логіст-офіс», яка виявилась зручною для організації роботи магазинів гуртової торгівлі. Він уклав ліцензійні договори щодо використання даної програми з мережею гуртової торгівлі «Алколайф» (без зазначення строку). Згодом до нього звернулись представники ПП «Програміст», які прагнули доопрацювати програму та почати її серійний продаж. У результаті переговорів між гр. Зубиком та ПП «Програміст» було укладено договір «Про передання комплексу виключних майнових права на комп'ютерну програму «Логіст-офіс».

Після укладення договору ПП «Програміст» вирішило розірвати ліцензійний договір з «Алколайфом», на що представник мережі зауважив, що: 1) умови ліцензійного договору МГТ «Алколайф» не порушувались, отже підстав для розірвання договору немає; 2) укладення договору про передання виключних прав інтелектуальної власності не впливає на ліцензійні договори, які були укладені раніше, а це означає що право розірвати договір має лише Зубик І. Л., який й надалі є ліцензіаром.

Проаналізуйте ситуацію та дайте їй правову оцінку.

№ 4. Художник-імпресіоніст Маляр У. Ф. на підставі договору про створення за замовленням та використання об'єкта права інтелектуальної власності написав картину для галереї «Інтерфото». За договором художник отримав фіксовану суму у 1200 грн. за картину, а галерея отримала право показувати її на національних та закордонних виставках. Протягом року галерея надіслала оригінал картини на різні виставки, а також розмістила її фотографію на своєму офіційному сайті із зазначенням ціни оригіналу та копій картини, (які роздруковувались на полотні та майже не відрізнялись від оригіналу). До кінця року галерея продала 15 копій картини (по 1000 грн. за кожную), а на аукціоні (який організувало ПП «Аукціонний дім мистецтв») оригінал було продано за 15 000 грн.

Дізнавшись про продаж копій та оригіналу картини з преси, та вважаючи, що його авторські права порушені, Маляр У. Ф. звернувся до керівництва галереї. На думку

художника: 1) галерея не мала права розміщувати картину на своєму офіційному сайті; 2) вона не мала права робити та продавати копії картини без укладення ліцензійного договору або внесення відповідних змін до вже укладеного; 3) у разі продажу оригіналу та копій картини, галерея повинна заплатити автору 5% їхньої вартості.

Керівництво галереї відмовило художнику у його вимогах, мотивуючи це тим, що договором передбачалась лише фіксована сума оплати, яка була йому повністю виплачена. Картина ж за договором була власністю галереї й остання мала право використовувати картину будь-яким способом.

Чи були у даному випадку порушені авторські права художника? Чи обґрунтовані аргументи сторін даного спору?

№ 5. ТзОВ «Пальміра» придбала у ПАТ «Дозвілля» готель «Узбіччя», а також усі майнові права інтелектуальної власності щодо нього (права на торговельну марку, комерційне найменування тощо). Як з'ясувалось, кілька років тому ПАТ «Дозвілля» уклало договір комерційної концесії з ПП «Злагода», яким було створено ще два таких готелі. У зв'язку із цим, ТзОВ «Пальміра» повідомило ПП «Злагода» про намір відмовитись від договору комерційної концесії.

Керівництво ПП «Злагода» заперечило проти розірвання договору, посилаючись на те, що, згідно з Цивільним кодексом України, перехід виключного права інтелектуальної власності на об'єкт визначений у договорі комерційної концесії не є підставою для його розірвання. Окрім цього, оскільки внаслідок переходу майнових прав інтелектуальної власності змінився праволоділець, то спочатку треба внести відповідні зміни до договору комерційної концесії та зареєструвати їх. І лише тоді можна буде піднімати питання про розірвання договору.

Проаналізуйте ситуацію та дайте правову оцінку аргументам сторін. Яку консультацію Ви дали б: а) ТзОВ «Пальміра»; б) ПП «Злагода»?

РОЗДІЛ 3

ТИПОВІ ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

До теми 1 «ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНУ ВЛАСНІСТЬ»

Особисті немайнові права інтелектуальної власності на об'єкт створений за замовленням належать:

1. замовнику;
2. творцю;
3. творцю, а у випадках, передбаченому законом, іншим особам;
4. спадкоємцю творця;

Майнові права інтелектуальної власності на об'єкт, створений у зв'язку з виконанням трудового договору належать:

1. працівнику, який його створив та роботодавцю;
2. роботодавцю;
3. працівнику, який його створив;
4. профспілці.

Законом можуть бути встановлені винятки та обмеження в майнових правах інтелектуальної власності за умови, що такі обмеження та винятки:

1. передбачені Цивільним кодексом України;
2. підтверджують права автора на твір;
3. не створюють істотних перешкод для їхньої нормальної реалізації;
4. не суперечать інтересам автора.

Хто з вказаних осіб є первинним суб'єктом права інтелектуальної власності?

1. автор, виконавець та винахідник;
2. винахідник та патентний повірений;
3. патентний повірений та роботодавець автора;
4. виконавець роботи та виробник фонограми.

Майнові права інтелектуальної власності на об'єкт, створений за замовленням, належать:

1. творцю та його роботодавцю;
2. творцю та замовнику спільно;
3. замовнику;
4. працівнику.

Згідно з Цивільним кодексом України, право інтелектуальної власності є:

1. немайновим;

2. непорушним;
3. суб'єктивним;
4. майновим.

Особа, яка має виключне право дозволяти використання об'єкта права інтелектуальної власності, може використовувати цей об'єкт:

1. на власний розсуд, незважаючи на інтереси інших осіб;
2. на власний розсуд, з додержанням при цьому прав інших осіб;
3. з дозволу роботодавця;
4. за умови згоди суб'єктів невиключних прав.

Майновими правами інтелектуальної власності, у відповідності до Цивільного кодексу України, є:

1. право володіти, користуватися та розпоряджатися об'єктом інтелектуальної власності;
2. право на використання об'єкта інтелектуальної власності та розпоряджання ним;
3. право на використання об'єкта права інтелектуальної власності та виключне право дозволяти його використання;
4. усі відповіді правильні.

Майновими правами інтелектуальної власності, у відповідності до Цивільного кодексу України, є:

1. право володіти та розпоряджатися об'єктом інтелектуальної власності;
2. право на використання об'єкта інтелектуальної власності та розпоряджання ним;
3. виключне право дозволяти використання об'єкта права інтелектуальної власності та перешкоджати його неправомірному використанню;
4. усі відповіді правильні.

Згідно з Конституцією України, кожен має право:

1. володіти та користуватись результатами своєї інтелектуальної діяльності;
2. користуватись і розпоряджатись результатами своєї творчої діяльності;
3. володіти, користуватись й розпоряджатись результатами своєї інтелектуальної діяльності;
4. володіти, користуватись і розпоряджатись результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності.

Майнові права на який об'єкт інтелектуальної власності можуть діяти необмежено у часі:

1. промисловий зразок;
2. художній твір;
3. географічне зазначення;

4. відеограма.

Яке з наведених тверджень є правильним:

1. право інтелектуальної власності та право на річ є невід'ємними одне від одного;
2. право інтелектуальної власності та право на річ не залежать одне від одного;
3. право інтелектуальної власності та право на річ залежать одне від одного;
4. право інтелектуальної власності та право на річ залежать одне від одного, якщо володілець цього права є одночасно власником речі.

Позначення © використовують для сповіщення про права інтелектуальної власності на:

1. об'єкт авторського права;
2. торговельну марку;
3. об'єкт суміжних прав;
4. наукове відкриття.

Позначення ® використовують для сповіщення про права інтелектуальної власності на:

1. об'єкт авторського права;
2. торговельну марку;
3. об'єкт суміжних прав;
4. наукове відкриття.

Право на який об'єкт інтелектуальної власності засвідчується дипломом?

1. винахід;
2. торговельну марку;
3. наукове відкриття;
4. дипломну роботу.

Право на який об'єкт інтелектуальної власності засвідчується свідоцтвом?

1. винахід;
2. торговельну марку;
3. наукове відкриття;
4. комерційне найменування.

Право на який об'єкт інтелектуальної власності засвідчується свідоцтвом?

1. винахід та корисну модель;
2. торговельну марку та комерційне найменування;
3. раціоналізаторську пропозицію та торговельну марку;
4. компонування інтегральної мікросхеми та винахід.

Право на який об'єкт інтелектуальної власності засвідчується патентом?

1. винахід та промисловий зразок;
2. промисловий зразок та компонування інтегральної мікросхеми;

3. наукове відкриття та винахід;
4. селекційне досягнення та географічне зазначення.

Право інтелектуальної власності та право на річ:

1. пов'язані одне з одним;
2. не залежать одне від одного;
3. залежать одне від одного;
4. не пов'язані одне з одним.

Перехід права на об'єкт інтелектуальної власності:

1. не означає переходу права власності на річ;
2. відбувається одночасно з переходом права власності на річ;
3. відбувається після переходу права власності на річ;
4. відбувається лише після державної реєстрації договору.

Перехід права власності на річ:

1. означає перехід права на об'єкт права інтелектуальної власності;
2. не означає переходу права на об'єкт права інтелектуальної власності;
3. пов'язане з передачею майнових прав інтелектуальної власності;
4. пов'язане з передачею особистих немайнових прав інтелектуальної власності.

Законом можуть бути встановлені винятки та обмеження в майнових правах інтелектуальної власності за умови, що:

1. такі обмеження та винятки передбачені договором;
2. такі обмеження та винятки не створюють істотних перешкод для нормальної реалізації майнових прав інтелектуальної власності;
3. такі обмеження та винятки прямо не заборонені законом;
4. такі обмеження та винятки не створюють перешкод для здійснення законних інтересів суб'єктів цих прав.

Особисті немайнові права інтелектуальної власності на службовий об'єкт права інтелектуальної власності належать:

1. лише творцеві;
2. творцеві та роботодавцеві спільно;
3. роботодавцеві;
4. творцеві, а роботодавцеві – у випадках, передбачених законом.

Особисті немайнові права інтелектуальної власності:

1. не можуть відчужуватися;
2. відчужуються одночасно з майновими правами;
3. не можуть відчужуватися, за винятками, встановленими законом;

4. відчужуються за згодою особи, якій вони належать.

Майнові права інтелектуальної власності:

1. чинні безстроково, якщо інше не встановлено законом;
2. чинні протягом строку встановленого законом;
3. можуть бути припинені безстроково;
4. діють без будь-яких обмежень строку.

Вкажіть повноваження суду щодо захисту права інтелектуальної власності:

1. зупинення пропуску через митний кордон України товарів, імпорт чи експорт яких здійснюється з порушенням права інтелектуальної власності;
2. вилучення з цивільного обороту товарів, виготовлених або введених в цивільний оборот з порушенням прав власника;
3. порушення кримінальної справи щодо осіб, які вчинили злочин у сфері інтелектуальної власності;
4. застосування разового грошового стягнення за знищення винаходу.

Вкажіть повноваження суду щодо захисту права інтелектуальної власності:

1. застосування разового грошового стягнення за неправомірне використання фонограми;
2. здійснення попереднього слідства відносно осіб, котрі порушили право інтелектуальної власності;
3. вилучення з цивільного обороту матеріалів та знарядь, які використовувалися переважно для виготовлення фальсифікованих товарів;
4. винесення обвинувального вироку справі про плагіат.

Адміністративний порядок захисту прав інтелектуальної власності полягає у розв'язанні спору:

1. адміністративним судом;
2. органом державного управління;
3. адміністрацією юридичної особи;
4. судом загальної юрисдикції.

У разі відсутності договору, право інтелектуальної власності, яке належить кільком особам, здійснюється:

1. за рішенням суду;
2. за рішенням органу державного управління;
3. спільно усіма правоволодільцями;
4. тим правоволодільцем, який зробив більший творчий внесок.

Первинними суб'єктами права інтелектуальної власності є:

1. автор літературного твору і його перекладач;
2. винахідник і володілець патенту;
3. роботодавець винахідника;
4. режисер-постановник аудіовізуального твору та продюсер.

Первинними суб'єктами права інтелектуальної власності є:

1. спадкоємець автора;
2. автор промислового зразка та винахідник;
3. замовник;
4. виконавець твору (роботи).

Право інтелектуальної власності набувається лише з підстав встановлених:

1. цивільно-правовим договором;
2. трудовим договором (контрактом);
3. звичаєм ділового обороту;
4. Цивільним кодексом України, іншим законом чи договором.

До теми 2 «ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ НА ЛІТЕРАТУРНІ, ХУДОЖНІ ТА ІНШІ ТВОРИ (АВТОРСЬКЕ ПРАВО)»

Вкажіть об'єкти авторського права:

1. виступи, лекції, промови, проповіді;
2. твори народної творчості;
3. раціоналізаторська пропозиція;
4. збірники творів.

Вкажіть об'єкти авторського права:

1. нормативно-правові акти України;
2. збірники нормативно-правових актів України упорядковані за тематикою;
3. комп'ютерні програми;
4. промислові зразки.

Вкажіть результати інтелектуальної діяльності, які не є об'єктами авторського права:

1. літературні твори;
2. переклади;
3. грошові знаки;
4. розклади телепередач.

Вкажіть результати інтелектуальної діяльності, які не є об'єктами авторського права:

1. судові рішення;
2. збірники творів;
3. твори образотворчого мистецтва;
4. офіційні переклади нормативно-правових актів.

Вкажіть суб'єктів авторського права:

1. автор літературного твору;
2. автор промислового зразка;
3. виконавець;
4. автор не оприлюдненого наукового твору.

Яке з вказаних тверджень правильно відображає презумпцію авторства:

1. особа вважається невинуватою у вчиненні порушення авторського права, доки її вину не буде доведено в законному порядку;
2. автором може бути лише фізична особа;
3. автором твору вважається фізична особа, зазначена як автор на оригіналі або примірнику твору;
4. усі сумніви щодо наявності вини особи у порушенні авторського права тлумачаться на її користь.

Вкажіть суб'єктів авторського права:

1. винахідник;
2. автор комп'ютерної програми;
3. виробник фонограми;
4. художник.

Вкажіть об'єкти авторського права:

1. доповідь на симпозіумі;
2. твори народної творчості;
3. раціоналізаторські пропозиції;
4. збірники творів.

Хто може бути суб'єктом права інтелектуальної власності на художній твір:

1. неповнолітня особа;
2. повнолітня непрацездатна особа;
3. ТЗОВ «Марічка»;
4. Президент України.

Вкажіть результати інтелектуальної діяльності, які не є об'єктами авторського права:

1. телефонні довідники;

2. народні казки;
3. фотографії;
4. географічні карти.

Авторське право не поширюється на:

1. графіки;
2. ідеї;
3. незавершені статті;
4. математичні концепції.

Авторами аудіовізуального твору є:

1. режисер;
2. продюсер;
3. художник-постановник;
4. автор сценарію.

Авторським правом охороняється:

1. авторська ідея;
2. вираження авторської ідеї у творі;
3. авторська ідея та вираження авторської ідеї;
4. жодна відповідь не правильна.

Авторським правом охороняється:

1. літературні твори, фонограми;
2. пісні та виконання пісень;
3. комп'ютерні програми, бази даних;
4. художні твори, твори образотворчого мистецтва.

Державну реєстрацію авторського права здійснюють:

1. в обов'язковому порядку;
2. за бажанням автора та видавництва;
3. за згодою автора;
4. за бажанням автора протягом дії права на твір.

Які з вказаних творів відносяться до похідних?

1. дизайнерський виріб;
2. переклад;
3. база даних;
4. аранжування.

Які з вказаних творів відносяться до похідних?

1. резюме;

2. анотація;
3. кримінальна хроніка;
4. промисловий зразок.

Які з вказаних творів відносяться до похідних?

1. аудіовізуальні твори, одержані шляхом дублювання;
2. збірники творів;
3. твори ужиткового мистецтва;
4. реферування.

Які з вказаних творів визнаються створеними у співавторстві?

1. інтерв'ю;
2. аудіовізуальний твір;
3. дипломна робота;
4. усі відповіді правильні.

За законодавством України автором може бути:

1. юридична особа;
2. лише дієздатна фізична особа;
3. фізична та юридична особи;
4. фізична особа.

Автор має право самостійно здійснювати особисті немайнові права на результати інтелектуальної, творчої діяльності після досягнення:

1. 14 років;
2. 16 років;
3. 18 років;
4. у будь-якому віці.

Автор має право самостійно здійснювати права на результати інтелектуальної, творчої діяльності після досягнення:

1. 14 років;
2. 16 років;
3. 18 років;
4. у будь-якому віці.

Роботодавець автора володіє авторськими правами:

1. щодо будь-яких творів автора;
2. щодо службових творів;
3. щодо творів створених на замовлення;
4. щодо творів науково-технічного характеру.

Твір, створений автором у порядку виконання службових обов'язків відповідно до службового завдання чи трудового договору (контракту) між ним і роботодавцем:

1. твір створений на замовлення;
2. службовий твір;
3. робочий твір;
4. твір створений за контрактом.

Службовий твір – це твір, створений автором:

1. у порядку виконання службових обов'язків відповідно до службового завдання;
2. у порядку виконання службових обов'язків відповідно до контракту;
3. у порядку виконання службових обов'язків відповідно до трудового договору;
4. у порядку виконання службових обов'язків відповідно до цивільного договору.

Авторське немайнове право на службовий твір належить:

1. автору;
2. роботодавцю;
3. профспілці;
4. автору та роботодавцю спільно.

Авторське майнове право на службовий твір належить:

1. автору;
2. роботодавцю;
3. профспілці;
4. автору та роботодавцю спільно.

Виключне майнове право на службовий твір належить роботодавцю, якщо інше не передбачено _____ між автором і роботодавцем:

1. трудовим договором;
2. контрактом;
3. цивільно-правовим договором;
4. господарським договором.

Частина твору, створеного у співавторстві, визнається такою, що має самостійне значення:

1. якщо автор цього вимагає;
2. якщо автор працював над нею самостійно;
3. якщо вона може бути використана незалежно від інших частин цього твору;
4. якщо автор має виключні права на неї.

Співавтори – це особи:

1. працею яких створено твір;
2. творчою працею яких створено твір;

3. інтелектуальною працею яких створено твір;
4. спільною творчою працею яких створено твір.

ДО ТЕМИ 3 «СУБ'ЄКТИВНІ АВТОРСЬКІ І СУМІЖНІ ПРАВА»

Вкажіть, які з перерахованих дій є підставою для відповідальності за порушення авторських прав:

1. дії, що порушують особисті немайнові і майнові права суб'єктів авторського права;
2. дії, які свідчать про негативне ставлення до твору;
3. дії, що створюють загрозу порушенню авторського права;
4. плагіат.

Вкажіть, які з перерахованих дій є підставою для відповідальності за порушення авторських і суміжних прав:

1. піратство у сфері авторського права;
2. дії, що порушують особисті немайнові і майнові права суб'єктів авторського права;
3. відмова від підписання авторського договору;
4. ввезення на митну територію України без дозволу осіб, які мають авторське право або суміжні права примірників творів, фонограм, відеограм, програм мовлення.

Вкажіть, які з перерахованих дій є підставою для відповідальності за порушення авторських і суміжних прав:

1. плагіат;
2. піратство у сфері авторського права;
3. дії, які свідчать про негативне ставлення до твору;
4. ввезення на митну територію України без дозволу осіб, які мають авторське право або суміжні права примірників творів, фонограм, відеограм, програм мовлення.

З якого часу починає діяти авторське право на твір?

1. від дня створення твору;
2. з дня смерті автора;
3. від дня опублікування твору;
4. з 1 січня року, наступного за роком смерті автора.

Вкажіть протягом якого строку охороняються немайнові права автора:

1. протягом усього життя автора;
2. протягом всього життя автора і 70 років після його смерті;
3. протягом 70 років з дня його правомірного опублікування;
4. безстроково.

З якого часу обчислюється строк дії авторського права після посмертної реабілітації автора?

1. з дня оприлюднення твору;
2. з 1 січня року, наступного за роком реабілітації автора;
3. з дня реабілітації автора;
4. з дня смерті автора.

Вкажіть випадки, коли твір може бути правомірно використаний на безоплатній основі та без згоди автора:

1. для цитування в навчальних та наукових виданнях;
2. для публічного виконання;
3. для перекладу;
4. з метою виготовлення та відчуження примірників твору;

Право автора обирати псевдонім, це:

1. майнове право;
2. особисте немайнове право;
3. одне з основних прав автора;
4. індивідуальне право автора.

Твір вважається опублікованим, якщо він:

1. публічно виконаний;
2. опублікований в газеті «Урядовий Кур'єр»;
3. переданий по радіо «Львівська хвиля»;
4. оприлюднений на сайті Університету.

З якого часу обчислюється строк дії авторського права на твір опублікований під псевдонімом?

1. з 1 січня року, наступного за роком оприлюднення твору;
2. з дня смерті автора;
3. з дня оприлюднення твору;
4. з 1 січня року, наступного за роком смерті автора.

У разі смерті автора недоторканість твору охороняється:

1. уповноваженою автором особою;
2. спадкоємцями автора;
3. господарським судом;
4. правоохоронними органами.

Твір не може бути опублікований, якщо:

1. не має згоди автора на його публікацію;
2. у ньому повідомляється про вчинення злочину;

3. у творі пропагується вчинення хуліганських дій;
4. у тексті твору розголошуються подробиці життя особи.

Оприлюднення (опублікування) повністю або частково чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору, це:

1. піратство у сфері авторського права;
2. плагіат;
3. недотримання умов договору;
4. неправомірне оприлюднення.

Опублікування, відтворення, ввезення на митну територію України, вивезення з митної території України і розповсюдження контрафактних примірників творів (у тому числі комп'ютерних програм і баз даних), є:

1. піратством у сфері авторського права;
2. плагіатом;
3. недотриманням законодавства;
4. неправомірними діями.

Вкажіть, які з перерахованих дій є підставою для відповідальності за порушення авторських прав:

1. дії, що порушують особисті немайнові і майнові права суб'єктів авторського права;
2. дії, які свідчать про негативне ставлення до твору;
3. дії, що створюють загрозу порушенню авторського права;
4. плагіат.

Примірник твору відтворений, опублікований і (або) розповсюджуваний з порушенням авторського права вважається:

1. піратським;
2. плагіатом;
3. контрафактним;
4. контрабандним.

Демонстрація твору на екрані за допомогою плівки, слайда, телевізійного кадру тощо, це:

1. публічне відтворення;
2. публічне сповіщення;
3. публічний показ;
4. публічна демонстрація.

Вкажіть суб'єктів суміжних прав:

1. автор підручника;
2. видавець енциклопедії;

3. виробник фонограми;

4. виконавець.

Вкажіть суб'єктів суміжних прав:

1. організації мовлення;

2. правонаступники автора твору;

3. виконавець твору;

4. винахідник.

Вкажіть об'єкти суміжних прав:

1. виконання твору;

2. аудіовізуальний твір;

3. фонограма;

4. драматичний твір.

Вкажіть об'єкти суміжних прав:

1. програма ефірного мовлення;

2. відеограма;

3. сценічна обробка твору;

4. похідні твори.

Протягом якого часу охороняються майнові права виконавця?

1. протягом 50 років від дати першого запису виконання;

2. протягом життя виконавця і 50 років після його смерті;

3. безстроково;

4. від дня створення виконаного твору.

Протягом якого часу охороняються особисті немайнові права виконавця:

1. протягом 50 років від дати першого запису виконання;

2. протягом життя виконавця і 50 років після його смерті;

3. безстроково;

4. від дня створення виконаного твору.

Які з вказаних прав належать до особистих немайнових прав виконавця?

1. право на використання об'єкта суміжних прав;

2. вимагати визнання того, що він є виконавцем твору;

3. виключне право дозволяти використання твору;

4. вимагати, щоб його ім'я повідомлялось у зв'язку з кожним його виступом.

Які з вказаних прав належать до майнових прав виконавця твору?

1. право на використання об'єкта суміжних прав;

2. вимагати визнання того, що він є виконавцем твору;

3. виключне право дозволяти використання твору;
4. вимагати, щоб його ім'я повідомлялось у зв'язку з кожним його виступом.

Протягом якого часу охороняються майнові права виробників фонограм?

1. 50 років від дати першого оприлюднення або першого звукозапису фонограми;
2. 70 років від дати першого оприлюднення або першого звукозапису фонограми;
3. 50 років з дня смерті виробника фонограми;
4. 70 років з дня смерті виробника фонограми.

Які з вказаних прав належать до майнових прав виконавця твору?

1. право на використання об'єкта суміжних прав;
2. виключне право дозволяти використання твору;
3. вимагати визнання того, що він є виконавцем твору;
4. право на авторську винагороду.

Вкажіть осіб, що не є суб'єктами суміжних прав:

1. автор літературного твору;
2. автор промислового зразка;
3. виконавець твору;
4. автор не опублікованого підручника.

Використанням фонограми є:

1. дарування;
2. знищення;
3. аранжування;
4. продаж.

ДО ТЕМИ 4 «ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ НА ВІНАХІД, КОРИСНУ МОДЕЛЬ ТА ПРОМИСЛОВИЙ ЗРАЗОК (ПАТЕНТНЕ ПРАВО)»

Хто з перерахованих осіб є суб'єктом патентного права?

1. автор комп'ютерної програми;
2. автор промислового зразка;
3. творець картини;
4. автор раціоналізаторської пропозиції.

Хто з перерахованих осіб є суб'єктом патентного права?

1. винахідник;
2. патентний повірений;
3. виробник фонограми;

4. автор бази даних.

Вкажіть об'єкти винаходу:

1. винахід та твір технологічного характеру;
2. сорти рослин і породи тварин;
3. механізм та процес перетворення речовини;
4. комп'ютерна програма та промисловий зразок.

Яким з вказаних умов повинен відповідати винахід для одержання правової охорони:

1. умовам Цивільного кодексу України;
2. умовам практичності;
3. умовам патентоздатності;
4. не суперечити інтересам винахідника.

Вкажіть умови патентоздатності винаходу:

1. новизна, винахідницький рівень, промислова придатність;
2. винахідницький рівень, актуальність, промислова придатність;
3. новизна, промислова придатність;
4. винахідницький рівень, промислова придатність.

Які із зазначених об'єктів є об'єктами корисної моделі:

1. пристрій, база даних;
2. форма продукту;
3. продукт, нове застосування продукту чи процесу;
4. топографії інтегральних мікросхем.

Умовами патентоздатності корисної моделі є:

1. новизна, винахідницький рівень, промислова придатність;
2. винахідницький рівень, актуальність, промислова придатність;
3. новизна, промислова придатність;
4. винахідницький рівень, промислова придатність.

Протягом якого строку діє патент на винахід?

1. 25 років;
2. 20 років;
3. 15 років;
4. 10 років.

Умовою патентоздатності (патентоспроможності) промислового зразка є:

1. винахідницький рівень;
2. промислова придатність;
3. естетичний вигляд;

4. новизна.

Протягом якого строку діє патент на промисловий зразок?

1. 25 років;
2. 20 років;
3. 15 років;
4. 10 років.

Протягом якого строку діє патент на корисну модель?

1. 25 років;
2. 20 років;
3. 15 років;
4. 10 років.

Протягом якого строку діє патент на секретну корисну модель?

1. 25 років;
2. 20 років;
3. 15 років;
4. 10 років.

Які документи входять до складу заявки на корисну модель?

1. заява про видачу патенту, опис, формула, реферат;
2. заява про видачу патенту, опис, реферат;
3. заява про видачу патенту, опис, формула, реферат, резюме;
4. заява про видачу патенту, опис, реферат, резюме.

Експертиза, у ході якої встановлюється належність зазначеного у заявці об'єкта до переліку об'єктів, які можуть бути визнані винаходами (корисними моделями), і відповідність заявки та її оформлення встановленим вимогам це:

1. формальна експертиза;
2. кваліфікаційна експертиза;
3. винахідницька експертиза;
4. документознавча експертиза.

Експертиза, що встановлює відповідність винаходу умовам патентоздатності (новизні, винахідницькому рівню, промисловій придатності) це:

1. формальна експертиза;
2. кваліфікаційна експертиза;
3. винахідницька експертиза;
4. патентознавча експертиза.

Які документи входять до складу заявки на промисловий зразок?

1. заява про видачу патенту, опис, формула, реферат;
2. заява про видачу патенту, опис, комплект зображень, реферат;
3. заява про видачу патенту, опис, формула, реферат, комплект зображень;
4. заява про видачу патенту, опис, комплект зображень.

Які з вказаних розділів повинен містити опис корисної моделі:

1. галузь техніки, до якої належить корисна модель;
2. відомості, що підтверджують корисність корисної моделі;
3. відомості, які підтверджують можливість здійснення корисної моделі;
4. відомості щодо заявника, його адреси та адреси винахідника.

Хто з перерахованих є суб'єктом патентного права?

1. автор наукового відкриття;
2. патентний повірений;
3. автор промислового зразка;
4. автор комп'ютерної програми.

Службовий винахід – це винахід створений працівником:

1. у зв'язку з виконанням службових обов'язків;
2. на підставі договору про передачу майнових прав інтелектуальної власності на винахід;
3. згідно з договором про створення за замовленням і використання винаходу;
4. з використанням досвіду, виробничих знань, секретів виробництва та обладнання роботодавця.

Майнові права інтелектуальної власності на винахід є чинними:

1. з моменту створення винаходу;
2. з дати державної реєстрації;
3. з дати наступної за датою реєстрації;
4. жодна з відповідей не є правильною.

Протягом якого строку діє деклараційний патент на винахід?

1. 25 років;
2. 20 років;
3. 15 років;
4. 6 років.

Протягом якого строку діє деклараційний патент на секретний винахід?

1. 25 років;
2. 20 років;

3. 15 років;

4. 6 років.

Хто має право припинити чинність майнових прав на винахід?

1. господарський суд;

2. винахідник;

3. орган, що здійснив їхню державну реєстрацію;

4. прокуратура.

Які документи входять до складу заявки на промисловий зразок?

1. заява на видачу патенту;

2. опис промислового зразка;

3. формула промислового зразка;

4. комплект зображень виробу.

Строк чинності виключних майнових прав на винахід спливає:

1. через 20 років від дати фактичного виготовлення винаходу;

2. через 20 років від дати державної реєстрації права на винахід;

3. через 20 років від дати одержання патенту;

4. через 20 років від дати подання заявки.

Протягом якого строку публікується опис патенту?

1. 3 місяці від дати державної реєстрації права на винахід;

2. 3 місяці від дати опублікування відомостей про державну реєстрацію права на винахід;

3. 3 місяці від дати подання заявки на винахід;

4. 3 місяці від дати видачі патенту на винахід.

Які документи входять до складу заявки на корисну модель?

1. заява про видачу патенту;

2. есе;

3. реферат;

4. опис.

Скорочене викладання змісту опису винаходу – це:

1. формула винаходу;

2. зміст винаходу;

3. реферат винаходу;

4. есе винаходу.

Корисна модель є придатною для промислового використання, якщо вона:

1. може бути предметом торгівлі;

2. може бути практично використана у промисловості;
3. має промислове значення;
4. може бути практично використана у сільському господарстві.

Відомості про заявку на патент публікуються по закінченні:

1. 3 місяців від дати подання заявки;
2. 6 місяців від заявленя пріоритету;
3. 18 місяців від дати надходження заявки;
4. 1 місяця після експертизи заявки.

Формула винаходу – це:

1. словесне та описове відображення технічної сутності винаходу;
2. опис суттєвих технічних ознак винаходу;
3. сукупність розрахунків необхідних для виготовлення винаходу;
4. детальний аналіз способів виготовлення винаходу.

Хто з перерахованих осіб є суб'єктом патентного права?

1. автор комп'ютерної програми;
2. автор промислового зразка;
3. автор наукової статті, у якій описано винахід;
4. автор раціоналізаторської пропозиції.

Умовами патентоздатності корисної моделі є:

1. винахідницький рівень;
2. промислова придатність;
3. новизна;
4. корисність.

**ДО ТЕМИ 5 «ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ НА ПРАВОВІ ЗАСОБИ
ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ УЧАСНИКІВ ЦИВІЛЬНОГО ОБОРОТУ,
ТОВАРІВ І ПОСЛУГ (КОМЕРЦІЙНІ ПОЗНАЧЕННЯ)»**

Право на комерційне найменування є чинним з моменту:

1. його державної реєстрації;
2. офіційного затвердження наказом підприємства;
3. першого використання цього найменування;
4. публікації відомостей про його державну реєстрацію.

Правова охорона надається комерційному найменуванню, якщо воно:

1. дає можливість вирізнити одну особу з-поміж інших;
2. зареєстроване державним реєстратором;

3. не є частиною торгової марки;
4. не вводить в оману споживачів щодо справжньої діяльності особи.

Суб'єктами права на торговельну марку є:

1. лише юридичні особи;
2. лише фізичні особи;
3. як фізичні, так й юридичні особи;
4. як фізичній, так і юридичні особі за умови позитивного рішення компетентного державного органу.

Позначеннями, які складають торговельну марку можуть бути:

1. слова;
2. літери;
3. цифри;
4. комбінації кольорів.

Набуття права на торговельну марку засвідчується:

1. патентом;
2. свідоцтвом;
3. сертифікатом;
4. державним актом про право інтелектуальної власності.

Обсяг правової охорони торговельної марки визначається:

1. наведеними у свідоцтві її зображенням та переліком товарів і послуг;
2. характеристикою її ознак, зазначеною у патенті;
3. зображенням торгової марки та характеристикою товарів і послуг вказаних у сертифікаті;
4. ознаками торговельної марки визначеними у державному акті.

Не вимагає засвідчення охоронним документом набуття права інтелектуальної власності на торговельну марку, яка:

1. визнана законом як офіційна;
2. має міжнародну реєстрацію;
3. не заборонена законом;
4. визнана в установленому законом порядку добре відомою.

Майнові права на торговельну марку є чинними протягом:

1. 5 років;
2. 10 років;
3. 15 років;
4. 20 років.

Право на використання торговельної марки є:

1. майновим правом;
2. особистим немайновим правом;
3. об'єктивним правом;
4. переважним правом.

Майнові права інтелектуальної власності на торговельну марку починають діяти:

1. з дати державної реєстрації торговельної марки;
2. з дати подання заявки на торговельну марку;
3. з дати наступної за датою подання заявки на торговельну марку;
4. з дати видачі свідоцтва на торговельну марку.

Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на торговельну марку може бути продовжений:

1. щоразу на десять років;
2. спочатку на п'ять, а потім на десять років;
3. лише на десять років;
4. лише на п'ять років.

Чинність майнових прав інтелектуальної власності на торговельну марку може бути припинено достроково:

1. у зв'язку із закінченням строку дії свідоцтва на торговельну марку;
2. у зв'язку з перетворенням торговельної марки у загальноживане позначення певного виду товарів чи послуг;
3. за ініціативою особи, якій вони належать, якщо це не суперечить умовам договору;
4. в результаті їхнього відчуження.

Чинність достроково припинених майнових прав інтелектуальної власності на торговельну марку може бути відновлено у порядку встановленому законом:

1. за рішенням суду;
2. на підставі рішення Державної служби з питань інтелектуальної власності;
3. за заявою особи, якій ці права належали у момент їхнього припинення;
4. у разі видання припису прокурора.

Право інтелектуальної власності на географічне зазначення виникає:

1. з моменту його першого застосування;
2. з дати його державної реєстрації;
3. з дати подання заявки на реєстрацію географічного зазначення;
4. з дати наступної за датою подання заявки на його реєстрацію.

Обсяг правової охорони географічного зазначення визначається:

1. характеристиками товару (послуги);
2. межами географічного місця його походження;
3. описом географічного зазначення;
4. його характерними ознаками визначеними у свідоцтві.

Право інтелектуальної власності на географічне зазначення є чинним:

1. з моменту його першого застосування;
2. з дати його державної реєстрації;
3. з дати подання заявки на реєстрацію географічного зазначення;
4. з дати, наступної за датою його державної реєстрації.

Право інтелектуальної власності на географічне зазначення охороняється:

1. протягом 10 років;
2. протягом 20 років;
3. безстроково;
4. безстроково за умови збереження характеристик товару (послуги), позначених цим зазначенням.

ДО ТЕМИ 6 «ПРАВА НА ІНШІ (НЕТРАДИЦІЙНІ) ОБ'ЄКТИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»

Строк чинності виключних майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин, породи тварин спливає через ____ років, а щодо дерев та винограду – через _____ років, що відліковуються з 1 січня року, наступного за роком державної реєстрації цих прав.:

1. 20, 25;
2. 30, 35;
3. 15, 20;
4. 25, 30.

Майнові права інтелектуальної власності на сорт рослин, породи тварин, засвідчені патентом, є чинними з дати:

1. їхньої державної реєстрації;
2. наступної за датою їхньої державної реєстрації;
3. видачі свідоцтва;
4. видачі патенту.

Майнові права інтелектуальної власності на сорт рослин, породи тварин належать:

1. автору;

2. власнику свідоцтва;
3. володільцю авторського свідоцтва;
4. володільцю патенту.

Право інтелектуальної власності на сорт рослин, породу тварин становлять:

1. особисті немайнові права інтелектуальної власності на сорт рослин, породу тварин, засвідчені державною реєстрацією;
2. особисті немайнові права інтелектуальної власності на сорт рослин, породу тварин, засвідчені авторським свідоцтвом;
3. майнові права інтелектуальної власності на сорт рослин, породу тварин, засвідчені патентом;
4. майнове право інтелектуальної власності на поширення сорту рослин, породи тварин, засвідчене державною реєстрацією.

У разі припинення чинності виключних майнових прав інтелектуальної власності на компонування ІМС воно:

1. переходить у суспільне надбання;
2. може бути повторно зареєстроване;
3. може бути визнане корисною моделлю;
4. може вільно та безоплатно використовуватися будь-якою особою.

Чинність майнових прав інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми може бути припинено достроково за ініціативою:

1. автора компонування ІМС;
2. особи, якій вони належать;
3. державної служби інтелектуальної власності;
4. суду.

Строк чинності виключних майнових прав інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми спливає через _____ років, що відліковуються від дати подання заявки на компонування інтегральної мікросхеми:

1. п'ять;
2. десять;
3. п'ятнадцять;
4. двадцять.

Майнові права інтелектуальної власності на компонування ІМС є чинними з дати:

1. їхньої державної реєстрації;
2. видачі свідоцтва на ІМС;
3. наступної за датою їхньої державної реєстрації;

4. видачі патенту на ІМС.

Майнові права інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми належать:

1. автору компонування ІМС;
2. володільцю свідоцтва на компонування ІМС;
3. володільцю диплому на компонування ІМС;
4. особі, яка зареєструвала компонування ІМС.

Майнові права інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми належать:

1. автору компонування ІМС;
2. володільцю свідоцтва на компонування ІМС;
3. володільцю патенту на компонування ІМС;
4. володільцю авторського свідоцтва на компонування.

Набуття права інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми засвідчується:

1. свідоцтвом;
2. авторським свідоцтвом;
3. патентом;
4. дипломом.

Компонування інтегральної мікросхеми вважається придатним для набуття права інтелектуальної власності на нього, якщо воно є:

1. новим;
2. корисним;
3. оригінальним;
4. інтегративним.

Яким умовам повинна відповідати раціоналізаторська пропозиція для надання їй правової охорони?

1. бути новою;
2. мати корисний ефект;
3. раціоналізувати виробництво;
4. бути раціонально обґрунтованою.

Яким умовам повинна відповідати раціоналізаторська пропозиція для надання їй правової охорони?

1. стосуватися сфери діяльності приватного підприємця або господарського товариства;
2. містити локальну новизну;

3. бути корисною для підприємства, якому вона подана;
4. бути офіційно зареєстрованою.

Протягом якого строку повинна бути розглянута заява на раціоналізаторську пропозицію та прийняте рішення щодо неї?

1. протягом місяця з дати реєстрації заяви;
2. протягом місяця з дати написання заяви;
3. протягом місяця з дати реєстрації заяви, але не пізніше наступного дня після її попереднього розгляду;
4. протягом місяця від дня попереднього розгляду заяви.

Хто з вказаних осіб має право визнати пропозицію раціоналізаторською?

1. благодійний фонд «Індиго»;
2. просте товариство «Іваненко та Петренко»;
3. товариство з обмеженою відповідальністю «Глаукома»;
4. Львівська міська рада.

Винагорода сплачується автору раціоналізаторської пропозиції відповідно до договору, але не пізніше:

1. трьох місяців після закінчення кожного року використання раціоналізаторської пропозиції;
2. трьох місяців після закінчення використання раціоналізаторської пропозиції;
3. трьох місяців з дня підписання «Акту про використання об'єкту права інтелектуальної власності»;
4. усі запропоновані варіанти неправильні.

Які відомості повинен містити опис раціоналізаторської пропозиції?

1. недоліки існуючої конструкції, виробу, технології виробництва, застосовуваної техніки чи складу матеріалів, які усуваються пропозицією;
2. відомості про прибуток чи інший позитивний ефект, що може бути отриманий від використання раціоналізаторської пропозиції;
3. дані, що підтверджують локальну новизну;
4. економічне обґрунтування корисного ефекту, який може бути одержаний від використання раціоналізаторської пропозиції.

Які з вказаних нормативно-правових актів регламентують питання раціоналізаторської пропозиції?

1. Цивільний кодекс України;
2. Закон України «Про раціоналізацію та інновацію»;
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про раціоналізаторську пропозицію»;

4. Господарський кодекс України.

Протягом якого строку діє свідоцтво на раціоналізаторську пропозицію?

1. 20 років;
2. 15 років;
3. 2 роки;
4. безстроково.

Які з вказаних нормативно-правових актів регламентують питання раціоналізаторської пропозиції?

1. Кодекс інтелектуальної власності України;
2. Закон України «Про раціоналізаторські пропозиції»;
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про адміністративний порядок захисту прав інтелектуальної власності»;
4. Цивільний кодекс України.

Обсяг правової охорони раціоналізаторської пропозиції визначається:

1. Законом України «Про раціоналізаторську пропозицію»;
2. Цивільним кодексом України;
3. описом раціоналізаторської пропозиції;
4. колективним договором юридичної особи.

Яким умовам повинна відповідати раціоналізаторська пропозиція для надання їй правової охорони?

1. бути новою;
2. мати корисний ефект;
3. раціоналізувати виробництво;
4. бути раціонально обґрунтованою.

Винагорода сплачується автору раціоналізаторської пропозиції відповідно до договору, але не пізніше:

1. 3-х місяців після закінчення використання раціоналізаторської пропозиції;
2. 3-х місяців після закінчення кожного року використання раціоналізаторської пропозиції;
3. 3-х місяців з дня підписання «Акту приймання-передачі робіт»;
4. усі запропоновані варіанти неправильні.

Пропозицію не вважають новою, якщо до подання заявки таке ж рішення:

1. передбачене наказами і розпорядженнями адміністрації підприємства;
2. опубліковане в інформаційних виданнях;
3. розроблено технічними службами цього підприємства;

4. раніше обговорювалось працівниками підприємства.

Хто з перерахованих осіб може бути суб'єктами права інтелектуальної власності на комерційну таємницю?

1. Закрите акціонерне товариство «Злагода»;
2. Товариство з обмеженою відповідальністю «Просвіта»;
3. громадянин України Сидоренко Іван Іванович;
4. приватний підприємець Смирнов Василь Федорович.

Які з перерахованих відомостей можуть становити комерційну таємницю?

1. відомості щодо умов праці на підприємстві;
2. відомості щодо одержання заводом державного замовлення на виробництво таємних видів озброєння;
3. інформація про технологію виробництва продукції;
4. наявна у комерційному банку інформація про стан рахунків клієнта.

Які з вказаних законів регламентують питання комерційної таємниці?

1. Закон України «Про таємну інформацію»;
2. Цивільний кодекс України;
3. Закон України «Про комерційну таємницю»;
4. Комерційний кодекс України.

Які з вказаних законів регламентують питання комерційної таємниці?

1. Закон України «Про комерційну таємницю»;
2. Постанова Кабінету Міністрів України «Про перелік відомостей, що не становлять комерційної таємниці»;
3. Закон України «Про інформацію»;
4. Цивільний кодекс України.

Хто з вказаних суб'єктів має право визнати інформацію комерційною таємницею?

1. приватний підприємець Неїжмак Іван Іванович;
2. державний департамент з питань інтелектуальної власності;
3. державне підприємство «Інститут дослідження таємної інформації»;
4. Міністерство освіти і науки України.

Яка інформація не належить до комерційної таємниці?

1. інформація про втрату печатки та кутового штампу підприємства;
2. інформація про укладені підприємством договору поставки зерна для державних потреб;
3. дані щодо розмірів зарплати гр. Петренка Івана Олексійовича;
4. наявна у банку інформація про проведені клієнтом операції.

Хто з перерахованих осіб може бути суб'єктом права інтелектуальної власності на комерційну таємницю?

1. закрите акціонерне товариство «Галичина»;
2. Львівська міська рада;
3. громадянин України Сидоренко Іван Іванович;
4. приватний підприємець Смирнов Василь Федорович.

Яка інформація не належить до комерційної таємниці?

1. дані щодо розмірів зарплати гр. Петренка Івана Олексійовича;
2. відомості щодо порушення справи про банкрутство ПП «Іванка»;
3. інформація про укладені підприємством договори поставки зерна для державних потреб;
4. наявна у банку інформація про проведені клієнтом операції.

Які з вказаних відомостей не становлять комерційної таємниці?

1. інформація про виробничу діяльність підприємства;
2. інформація про викиди в атмосферу забруднюючих речовин;
3. дані про визнання підприємства банкрутом та відкриття щодо нього ліквідаційної процедури;
4. засновницький договір повного товариства.

До теми 7 «ДОГОВОРИ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»

В якій формі укладається договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності?

1. усній;
2. письмовій;
3. нотаріально посвідченій;
4. довільній.

Сторонами ліцензійного договору є:

1. ліцензіар та ліцензіат;
2. ліцензіат та ліцензувальник;
3. право володілець та користувач;
4. ліцензіар, ліцензіат та нотаріус.

Вкажіть види ліцензій передбачені Цивільним кодексом України:

1. виключна, повна, часткова;
2. добровільна та примусова;

3. виключна, невиключна, одинична;
4. одинична, подвійна, вільна.

Якщо у ліцензійному договорі не вказано виду ліцензії, то ліцензія буде вважатися:

1. недійсною;
2. невиключною;
3. одиничною;
4. неналежно оформленою.

Які з вказаних договорів підлягають обов'язковій державній реєстрації?

1. авторський договір та договір комерційної концесії;
2. договір про передачу майнових прав інтелектуальної власності на винахід;
3. ліцензійний договір та авторський ліцензійний договір;
4. договір про опублікування твору в періодичному виданні.

Які з вказаних договорів підлягають обов'язковій державній реєстрації?

1. договір про передачу виключний майнових прав інтелектуальної власності на базу даних;
2. авторський ліцензійний договір та ліцензія на винахід;
3. договір комерційної концесії та ліцензійний договір щодо торговельної марки;
4. договір про створення за замовленням і використання картини.

Однією із сторін якого договору завжди виступає фізична особа:

1. ліцензійний договір;
2. договір про передання майнових прав інтелектуальної власності;
3. договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності;
4. договір комерційної концесії.

Сторонами якого договору завжди є суб'єкти підприємницької діяльності:

1. ліцензійний договір;
2. договір про передання майнових прав інтелектуальної власності;
3. договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності;
4. договір комерційної концесії.

Вкажіть сторін договору комерційної концесії:

1. право володілець та користувач;
2. власник та правонабувач;
3. позичальник та користувач;
4. ліцензіар та ліцензіат.

Умови ліцензійного договору, які суперечать положенням Цивільного кодексу України є:

1. неправомірними;
2. недійсними;
3. нікчемними;
4. незаконними.

Який з вказаних договорів підлягає обов'язковій державній реєстрації?

1. авторський договір між співавторами про вклад у створення монографії;
2. договір про передачу майнових прав інтелектуальної власності на корисну модель;
3. видавничий договір щодо наукової статті;
4. ліцензійний договір щодо раціоналізаторської пропозиції.

До сфери використання об'єкта права інтелектуальної власності, що визначається у ліцензійному договорі, належать:

1. розмір винагороди;
2. майнові права на твір та способи його використання;
3. форс-мажорні обставини;
4. порядок вирішення спорів у разі неправомірного використання твору.

Сторони договору комерційної концесії, строк якого не встановлений, мають право відмовитись від нього:

1. у будь-який час за згодою сторін;
2. у разі закінчення строку договору;
3. у будь-який час повідомивши про це за шість місяців;
4. у судовому порядку.

Вкажіть назву договору, згідно з яким одна сторона (правоволоділець) зобов'язується надати другій стороні (користувачеві) за плату право користування відповідно до її вимог комплексом належних цій стороні прав з метою виготовлення та (або) продажу певного виду товару та (або) надання послуг:

1. договір поставки;
2. ліцензійний договір;
3. договір оренди;
4. договір комерційної концесії.

Вкажіть вид ліцензії, яка видається лише одному ліцензіату і виключає можливість видачі ліцензіаром іншим особам ліцензій на використання об'єкта права інтелектуальної власності у сфері, що обмежена цією ліцензією, але не виключає можливості використання ліцензіаром цього об'єкта у зазначеній сфері:

1. одинична ліцензія;

2. невиключна ліцензія;
3. виключна ліцензія;
4. обов'язкова ліцензія.

Предметом договору комерційної концесії може бути:

1. торговельна марка;
2. винахід;
3. комерційний досвід;
4. жодна відповідь не є правильною.

Предметом договору комерційної концесії може бути:

1. торговельна марка;
2. винахід, комерційний досвід, ділова репутація;
3. право використання винаходу, комерційного досвіду, ділової репутації;
4. усі відповіді правильні.

Під збитками заподіяними неналежним виконанням ліцензійного договору розуміють:

1. реальну шкоду та упущену вигоду;
2. інноваційні витрати;
3. моральну та майнову шкоду;
4. витрати на податки.

Підставами для припинення дії авторського договору є:

1. закінчення строку його дії;
2. угода про заміну одного зобов'язання на інше;
3. відмова однієї із сторін від виконання договору;
4. рішення податкової служби про недійсність договору.

Згідно з Цивільним кодексом України, до договорів щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності відносяться:

1. договір комерційної концесії;
2. ліцензійний договір та ліцензія;
3. договір факторингу;
4. усі відповіді правильні.

Обов'язковою умовою договору про передання права на одержання патенту від автора промислового зразка до роботодавця є:

1. надання автору промислового зразка справедливої винагороди;
2. забезпечення автору можливості для створення інших промислових зразків;
3. виплата автору авторського гонорару;
4. усі відповіді правильні.

Залежно від моменту, з якого авторський договір вважається укладеним він є:

1. конкретним;
2. консенсуальним;
3. реальним;
4. визначеним.

Якщо договір комерційної концесії укладено без додержання письмової форми, то він, згідно з Цивільним кодексом України, є:

1. незаконним;
2. німічним;
3. неправомірним;
4. нікчемним.

Якщо у ліцензійному договорі немає умови про територію його дії, то дія ліцензії:

1. не обмежена територією;
2. обмежена територією країн учасниць Женевської конвенції про авторське право;
3. обмежена територією України;
4. обмежена територією країн СНД.

Предметом авторського договору можуть бути:

1. право на використання творів, які автор повинен створити;
2. право на оприлюднення незавершеного твору;
3. право на публічне виконання твору;
4. усі відповіді вірні.

Яка з ліцензій надає ліцензіату найбільший обсяг прав:

1. повна;
2. невиключна;
3. одинична;
4. виключна.

Вкажіть вид ліцензії, яка видається лише одному ліцензіату і виключає можливість використання ліцензіаром об'єкта права інтелектуальної власності у сфері, що обмежена цією ліцензією, та видачі ним іншим особам ліцензій на використання цього об'єкта у зазначеній сфері:

1. одинична ліцензія;
2. невиключна ліцензія;
3. виключна ліцензія;
4. обмежуюча ліцензія.

Вкажіть вид ліцензії, яка не виключає можливості використання ліцензіаром об'єкта права інтелектуальної власності у сфері, що обмежена цією ліцензією, та видачі ним іншим особам ліцензій на використання цього об'єкта у зазначеній сфері:

1. одинична ліцензія;
2. невиключна ліцензія;
3. дозвільна ліцензія;
4. загальна ліцензія.

Майнові права, не зазначені в авторському договорі як відчужувані, вважаються такими, що:

1. не передані;
2. подаровані;
3. передані в спадок;
4. є невідчужуваними.

Передача права на використання твору іншим особам може здійснюватися на основі:

1. договору комерційної концесії;
2. авторського договору про передачу виключного права на використання твору;
3. трудового договору;
4. авторського договору про передачу невиключного права на використання твору.

За авторським договором про передачу виключного права на використання твору, автор (чи інша особа, яка має виключне авторське право) передає право:

1. використовувати твір певним способом і у встановлених межах тільки одній особі;
2. використовувати твір певним способом і у встановлених межах кільком особам;
3. без обмежень використовувати твір певним способом тільки одній особі;
4. без обмежень використовувати твір певним способом кільком особам.

За особою, яка передає виключне право на використання твору, залишається право на використання цього твору лише в частині:

1. його публічного сповіщення;
2. його перекладу;
3. прав, що не передаються;
4. створення похідних творів.

За авторським договором про передачу невиключного права на використання твору, автор (чи інша особа, яка має авторське право) передає іншій особі право:

1. використовувати твір на усій території України;
2. використовувати твір без будь-яких обмежень;
3. використовувати твір певним способом і у встановлених межах;
4. використовувати твір в межах, визначених у свідоцтві про невиключні права.

Якщо в авторському договорі не передбачено передачі виключних прав на використання твору, то передані за ним права вважаються:

1. виключними;
2. невиключними;
3. непереданими;
4. невизначеними.

У якій формі укладаються договори про передачу прав на використання творів?

1. усній;
2. письмовій;
3. нотаріально посвідченій;
4. письмовій та у відповідності з типовим авторським договором.

В усній формі може укладатися договір про використання твору:

1. шляхом публічного сповіщення;
2. за допомогою опублікування в періодичних виданнях (газетах, журналах тощо);
3. шляхом його перекладу;
4. усі відповіді правильні.

РОЗДІЛ 4

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

Міжнародні договори

Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів від 9 вересня 1886 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_051/page.

Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури підписаний у Будапешті 28 квітня 1977 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_039.

Всесвітня конвенція про авторське право 1952 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_052.

Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про виконання і фонограми, прийнятий Дипломатичною конференцією 20 грудня 1996 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_769.

Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право, прийнятий Дипломатичною конференцією 20 грудня 1996 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_770.

Договір про закони щодо товарних знаків від 27 жовтня 1994 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_102/page2.

Договір про патентне право 2000 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/895_002.

Договір про патентну кооперацію від 19 червня 1970 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/895_001.

Женевський договір про міжнародну реєстрацію наукових відкриттів від 7 березня 1978 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/999_005.

Конвенція про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) від 14 липня 1967 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_169.

Конвенція про охорону біологічного різноманіття від 1992 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_030.

Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їхніх фонограм від 29 жовтня 1971 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_124.

Лісабонська угода про охорону вказівок про місце походження виробів та їх міжнародну реєстрацію від 31 жовтня 1958 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_b11.

Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14 квітня 1981 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_134.

Міжнародна конвенція з охорони нових сортів рослин від 2 грудня 1961 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_856.

Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення (вчинено в Римі 26 жовтня 1961 року) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_763.

Ніццька угода про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків від 15 червня 1957 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_066.

Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_123

Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з Атомної Енергії і їхніми державами-членами, з іншої

сторони (вчинену у частині політичних положень (преамбула, стаття 1, розділи I, II, VII) 21 березня 2014 року в м. Брюсселі та у частині торговельно-економічних і галузевих положень (розділи III, IV, V, VI) 27 червня 2014 року в м. Брюсселі) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/984_011/paran2820#n2820.

Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (ТРИПС) від 15 квітня 1994 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/981_018.

Закони України

Конституція України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1618-15/page>.

Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15/page>.

Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1798-12/page>.

Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2947-14/page>.

Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19 листопада 1992 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2801-12/page>.

Закон України «Про авторське право і суміжні права» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.

Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» від 5 липня 2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5076-17/page>.

Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 7 грудня 2000 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2121-14/paran982#n982>.

Закон України «Про благоустрій населених пунктів» від 6 вересня 2005 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2807-15#Find>.

Закон України «Про видавничу справу» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/318/97-%D0%B2%D1%80>.

Закон України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» від 14 вересня 2006 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/143-16/page>.

Закон України «Про державну таємницю» від 21 січня 1994 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3855-12/page>.

Закон України «Про державну таємницю» від 21 січня 1994 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3855-12/page>.

Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13 січня 2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>.

Закон України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» від 16 листопада 1992 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2782-12/para0149#o149>.

Закон України «Про інформацію» від 2 жовтня 1992 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.

Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 15 грудня 1993 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>.

Закон України «Про охорону прав на зазначення походження товарів» від 16 червня 1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/752-14>.

Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 15 грудня 1993 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3689-12/page>.

Закон України «Про охорону прав на промислові зразки» від 15 грудня 1993 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3688-12/page>.

Закон України «Про охорону прав на сорти рослин» від 21 квітня 1993 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3116-12>.

Закон України «Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем» від 5 листопада 1997 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/621/97-%D0%B2%D1%80>.

Закон України «Про племінну справу у тваринництві» від 15 грудня 1993 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3691-12>.

Закон України «Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» від 16 вересня 2014 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1678-18>.

Закон України «Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1587-14>.

Закон України «Про судоустрій та статус суддів» від 07 липня 2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2453-17/paran205#n205>.

Закон України «Про телебачення і радіомовлення» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3759-12>.

Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців» від 15 травня 2003 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/755-15>.

Підзаконні нормативно-правові акти України

Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про Державний реєстр патентів України на винаходи» від 12.04.2001 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0379-01>.

Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про Державний реєстр патентів України на корисні моделі» від 20.06.2001 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0558-01>.

Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про Державний реєстр патентів України на промислові зразки» від 12.04.2001 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0378-01>.

Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Правил складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель» від 22.01.2001 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0173-01>.

Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Правил складання та подання заявки на промисловий зразок» від 18.02.2002 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0226-02>.

Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.04.2001 «Про затвердження Положення про Державний реєстр України топографій інтегральних мікросхем» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0375-01>.

Наказ Міністерства освіти і науки України від 28 грудня 2004 р. «Про затвердження зразків документів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.uazakon.com/documents/date_46/pg_iiwosh/index.htm.

Наказ Міністерства юстиції України від 29.09.2014 р. № 1601/5 «Про затвердження Порядку державної реєстрації договорів комерційної концесії (субконцесії)» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1194-14>.

Положення Про державну службу інтелектуальної власності України, затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/658-2014-%D0%BF>.

Положення про Міністерство економічного розвитку та торгівлі України, затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/459-2014-%D0%BF>.

Постанова Кабінету Міністрів України «Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір» від 27 грудня 2001 р. N 1756 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1756-2001-%D0%BF>.

Постанова Кабінету Міністрів України від 17 травня 2002 р. «Про затвердження Положення про державного інспектора з питань інтелектуальної власності Державної служби інтелектуальної власності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/674-2002-%D0%BF>.

Постанова Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2004 р. «Про затвердження порядку сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1716-2004-%D0%BF>.

Постанова Кабінету Міністрів України від 27 серпня 1997 р. «Про затвердження Положення про представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених)» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/938-97-%D0%BF>.

Постанова Кабінету Міністрів України від 9 серпня 1993 р. № 611 «Про перелік відомостей, що не становлять комерційної таємниці» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/611-93-%D0%BF>.

Постанова КМУ «Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/72-2003-%D0%BF>.

Указ Президента від 18 вересня 1992 р. «Про тимчасове положення про правову охорону об'єктів промислової власності та раціоналізаторських пропозицій в Україні» (*Положення втратило чинність у частині правової охорони об'єктів промислової власності (крім пунктів 54, 59, 60, 61, 62, 68 і 70) на підставі Указу Президента № 324/94 від 22.06.94*) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/479/92/page>.

Наказ Держпатенту України «Про затвердження Правил складання і подання заявки на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг» від 28 липня 1998 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0276-95>.

Наказ Міністерства освіти і Науки України «Про затвердження Положення про Перелік видових назв товарів» № 583 від 12.12.2000 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0061-01>.

Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Правил складання, подання та проведення експертизи заявки на реєстрацію кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару» № 598 від 17.08.2001 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0772-01>.

Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про Державний реєстр України назв місць походження товарів і прав на використання зареєстрованих кваліфікованих зазначень походження товарів» № 798 від 13.12.2001 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1086-01>.

Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстрів відомостей про передачу права власності на знак для товарів і послуг та видачу ліцензії на використання знака (міжнародного знака) для товарів і послуг» № 576 від 03.08.2001 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0718-01>.

Судова практика

Господарське судочинство в Україні: Судова практика. Захист прав інтелектуальної власності / Відп. ред. В. С. Москаленко. – К.: Праксіс, 2007. – 408 с.

Постанова Пленуму Вищого господарського суду України «Про деякі питання підвідомчості і підсудності справ господарським судам» від 24 жовтня 2011 р. № 10 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/v0010600-11>.

Постанова Пленуму Вищого господарського суду України «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності» від 17 жовтня 2012 р. № 12 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0012600-12>.

Постанова пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про деякі питання юрисдикції загальних судів та визначення підсудності цивільних справ» від 01 березня 2013 р. № 3 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0003740-13>.

Рішення Конституційного суду України від 12 липня 2011 р. № 9 рп/2011, справа № 1 12/2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v009p710-11>.

Інші джерела

Державна реєстрація авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://sips.gov.ua/ua/copyright_registration.html.

Державні реєстри // Офіційний веб-портал Державної служби інтелектуальної власності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sips.gov.ua/ua/registers.html>.

Зазначення походження товару // Офіційний веб-портал Державної служби інтелектуальної власності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://sips.gov.ua/ua/origin_commodity.html.

Знаки для товарів та послуг // Офіційний веб-портал Державної служби інтелектуальної власності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sips.gov.ua/ua/signs.html>.

Зразки примірних договорів у сфері авторського права і суміжних прав // Офіційний веб-портал Державної служби інтелектуальної власності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sips.gov.ua/ua/zrazkydogap.html>.

Інтелектуальна власність – компоненти взаємодії [Електронний ресурс] // Офіційний веб-портал Державної служби інтелектуальної власності України. – Електронні дані. - Режим доступу: <http://sips.gov.ua/ua/city.html>.

Об'єкти промислової власності – форми бланків офіційних документів // Офіційний веб-портал Державної служби інтелектуальної власності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://sips.gov.ua/ua/blanki_pohodj.html.

Огляд стану адаптації законодавства України до *acquis communautaire* [Електронний ресурс]. — К.: ВД «Професіонал», 2007. — 544 с. – Режим доступу: <http://77.121.11.22/ecolib/5/1/24.pdf>.

Проект Закону «Про охорону прав на наукові відкриття» // Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?id=&pf3516=6414&skl=5.

Пропозиції Президента до Закону «Про охорону прав на породи тварин» // Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?pf3516=0978&skl=5.

Chief Justice John Marshall Explains the Discovery Doctrine Johnson & Graham v. M'Intosh Opinion of the U.S. Supreme Court Feb. 28, 1823 // Cases Argued and Decided in the Supreme Court of the United States, Book 5, edited by Stephen K. Williams (Rochester, NY: Lawyer's Cooperative Publishing Co, 1910), 570–603. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.historytools.org/sources/Johnson-v-MIntosh.pdf/>.

Copyright Act 1709 (Statute of Anne) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://en.wikisource.org/w/index.php?title=Special:Book&bookcmd=download&collection_id=41dfae637abf22142cafc38f8b76826d8ae23aea&writer=rdf2latex&return_to=Copyright+Act+1709.

Discovery from the European Perspective By Nigel Murray // Iltta.personifycloud. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ilta.personifycloud.com/webfiles/productfiles/51/LIT1.pdf>.

U.S. Patent Reform: An Overview of the America Invents Act / Christopher M. Francis, Esq. – Howard & Howard Attorneys [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://howardandhoward.com/user_area/pdf/US%20Patent%20Reform%20-%20Francis.pdf.

Ustawa Rzeczypospolitej Polski z dnia 4 lutego 1994 r. „O prawie autorskim i prawach pokrewnych” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19940240083>.

Література

Аврамова О. С., Ревелюк І. С. Система суб'єктів інтелектуальної власності // Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут». – №6(980). – 2013. – С.30-33.

Авторське право в міжнародно-правовому аспекті: навчально-методичний посібник / Уклад. Євков А. М. – Харків, 2010. – 126 с.

Андрусів У. Проблеми реалізації прав інтелектуальної власності на програми організацій мовлення в Україні / У. Андрусів // Право України. – 2008. - № 6. – С.63-68.

Андрусів У. Тенденції удосконалення законодавства України у сфері охорони суміжних прав організацій мовлення / У. Андрусів // Часопис Київського університету права. – 2008. - № 3. – С.230-235.

Афанасьєва К. О. Авторське право: практ. посібник / К. О. Афанасьєва. – К.: Атіка, 2006. – 224 с.

Базилевич В. Д. Інтелектуальна власність: Підручник / В. Д. Базилевич. – К.: Знання, 2006. – 431 с.

Баймуратов М. А. Авторское право на литературные и художественные произведения: компаративное исследование: монография / М. А. Баймуратов, М. И. Стреля. – М.: Транслит, 2012. – 234 с.

Бондаренко С. В. Авторське право та суміжні права. – К.: Ін-т. інтел. власн. і права, 2008. – 288 с.

Бурлуцький О. В. Розгляд проблеми захисту права на наукове відкриття в умовах НТП України / Бурлуцький О. В. // Часопис Київського університету права. – 2013. - № 4. - С. 246-249.

Валле В. Спадок Джеймса I та королеви Анни: охорона інтелектуальної власності у часі й просторі / Віра Валле. – К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2010. – 216 с.

Гашин Є. Ліцензійні угоди та ефективність зарубіжного патентування винаходів // Вісник ТДТУ. – 1996. - №1. – ст.181-183. – (Економіка).

Горіславська І. В., Сіра Д. М. Селекційні досягнення в рослинництві та тваринництві як об'єкти права інтелектуальної власності: [Електронний ресурс] / Горіславська І. В., Сіра Д. М. // Порівняльно-аналітичне право. – 2013. – № 2. – С.214-217. - Режим доступу: http://www.pap.in.ua/2_2013/Horislavska,%20Sira.pdf.

- Дмитришин В. С. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності в Україні / В. С. Дмитришин. – К.: Інст. інтел. власн. і права, 2008. – 248 с.
- Еннан Р. Є. Становлення та розвиток правової охорони авторського права / Р. Є. Еннан // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. – Маріуполь, 2009. – С.77-80.
- Енциклопедія інтелектуальної власності / за ред. проф. П. П. Крайнева. – К.: Старт-98, 2012. – 660 с.
- Жилінкова О. В. Договірне регулювання відносин щодо інтелектуальної власності в Україні та закордоном: монографія / О. В. Жилінкова. – К.: Юрінком Інтер, 2015. – 280 с.
- Зайцева-Калаур І. Авторські права організацій ЗМІ / І. Зайцева-Калаур // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2013. – Вип. 22; част. 1. – С.142-146.
- Закорецька Г. До удосконалення цивільного законодавства про право інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію / Закорецька Г. // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2007. - № 3. – С.23-30.
- Захист прав інтелектуальної власності. Досвід Сполучених Штатів Америки: Збірник документів, матеріалів, статей / За заг. ред. О. Д. Святоцького. – К.: Видавничий дім «ІнЮре», 2003. – 368 с.
- Іващенко В. А. правові проблеми реалізації прав на раціоналізаторські пропозиції в Україні / В. А. Іващенко // Форум права. – 2012. - № 1. – С.371-374.
- Інтелектуальна власність в галузі комп'ютерингу: підручник / О. Б. Вовк, В. В. Пасічник, Н. Б. Шаховська, В. С. Якушев. – Львів: Новий Світ - 2000, 2013. – 317 с.
- Іщук С. Визначення сутності комерційного (фірмового) найменування: термінологічний аспект / С. Іщук // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – 2008. – Випуск 46. – С. 112–119.
- Іщук С. Структура комерційного (фірмового) найменування / С. Іщук // Юридична Україна. – 2008. – № 8. – С. 46–50.
- Іщук С. Сутність комерційного найменування як об'єкта права інтелектуальної власності / С. Іщук // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – 2006. – Випуск 43. – С. 172-179.
- Іщук С. І. Виключність права на комерційне (фірмове) найменування / С.І. Іщук // Держава і право: Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. Випуск 39. – К.: Інститут держави і права ім. В.М.Корецького НАН України, 2008. – С.427–431.
- Іщук С. І. Особливості виникнення права інтелектуальної власності на комерційне (фірмове) найменування / С.І. Іщук // Держава і право: Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. Випуск 37. – К.: Інститут держави і права ім. В.М.Корецького НАН України, 2007. – С. 414–419.
- Іщук С. І. Особливості суб'єктивного права інтелектуальної власності на комерційне (фірмове) найменування [Електронний ресурс] / С. І. Іщук // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2010. – № 1. – Режим доступу: <http://lj.oa.edu.ua/articles/2010/n1/10isikfn.pdf>.
- Капіца Ю., Воробйов В. Охорона корисних моделей в Європейському Союзі й Україні / Юрій Капіца, Володимир Воробйов // Підприємництво, господарство і право. – 2008. - № 12. – С.26-29.
- Карпенко Д. В. Правовий режим охорони бази персональних даних на підприємствах України / Д. В. Карпенко // Форум Права. - №1. – 2012. – С.432-437.
- Коваленко В. Авторське право у видавничій справі: практичний посібник для авторів, редакторів, видавців. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. – 320 с.
- Ковальова М. В. Деякі особливості патентної охорони промислової власності в Україні та в Європейському Союзі / Ковальова М. В. // Часопис Київського університету права. - № 2. – 2013. – С.238-240.

Комзюк Л. Гармонізація охорони прав на бази даних у процесі європейської інтеграції: досвід для України / Л. Комзюк // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Юридичні науки. - №84. – 2010. – С.60-63.

Компанієць В. В. Особливості правової охорони географічних зазначень в Україні / Компанієць В. В. // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2014. – Вип. 1, том 1. – С.137-141.

Коссак В. М., Якубівський І. Є. Право інтелектуальної власності: Підручник. – К.: Істина, 2007. – 208 с.

Кривошеїна І. В. Комерційні найменування: історичний аспект виникнення і розвитку поняття / Кривошеїна І. В. // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2013. – Вип. 22; част. 1. – С.161-163.

Лазебний В. С., Розорінов Г. М., Толюпа С. В. Основи інтелектуальної власності та її захисту. – К.: Видавництво «Ліра-К», 2011. – 160 с.

Марченков С. Від заяви до винахідника – разом / Марченков С. // Інтелектуальна власність. – 2007. - № 8. – С.8-14.

Москалюк Н. Б. Особливості набуття патентних прав на винахід, об'єктом якого є генетично модифікований продукт / Н. Б. Москалюк // Адвокат. - № 5. – 2010. – С.28-35.

Москалюк Н. Б. Патентоспроможність методів діагностичного, терапевтичного та хірургічного лікування: бути чи не бути у національних реаліях / Москалюк Н. Б. // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2013. – Вип. 22; част. 1. – С.182-185.

Николюк М. З. Подібність і розбіжності права власності та права інтелектуальної власності: обліковий аспект / М. З. Николюк // Вісник ЖДТУ. – № 2 (44). – 2008. - С.111-116.

Носік Ю. В. Права на комерційну таємницю в Україні: Монографія / Носік Ю. В. – К.: КНТ, 2007. – 240 с.

Панфілова Т.О., Хаустов В.К. Охорона прав інтелектуальної власності та норми і правила СОТ // Економіка і прогнозування. – 2002. - № 3. – С.39-57.

Порівняльне патентне право і захист комерційної таємниці / Уклад. О. Я. Трагнюк. – Харків, 2010. – 214 с.

Порівняльне патентне право і захист комерційної таємниці / Уклад. О. Я. Трагнюк. – Харків, 2010. – 214 с.

Право інтелектуальної власності: Акад. курс / О. П. Орлюк, Г. О. Андрощук, О. Б. Бутнік-Сіверський та ін.; За ред. О. П. Орлюк, О. Д. Святоцького. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. – 696 с.

Право інтелектуальної власності: Методичні рекомендації до вивчення академічного курсу / Укл.: О. А. Підпригора, О. О. Підпригора. – К.: Видавничий дім «ІнЮре», 2004. – 80 с.

Право інтелектуальної власності: Навч. посіб. /В. Р. Кравець, В. Г. Олюха, О. М. Стець та ін.; за заг. ред. Кравця В. Р., Олюхи В. Г. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 270 с.

Репешко П. І. Міжнародно-правова система охорон права інтелектуальної власності на товарні знаки / Репешко П. І. // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2013. – Вип. 22; част. 1. – С.212-216.

Романюк Т. В. Суть та зміст поняття «корисна модель» в Україні та світі / Т. В. Романюк // Часопис Київського університету права. – 2013. – Вип.4. – С.258-261.

Семків В. О., Шандра Р. С. Інтелектуальна власність : підручник для студентів неюридичних факультетів. – Львів: Галицький друкар, 2015.

Слободенюк К. Є. Історичний аспект становлення охорони інтелектуальної власності / К.Є. Слободенюк // Наше право. - № 4; ч.1. – 2010. – С.38-43.

Сорвачов О. В. Обмеження, припинення і скасування майнових прав інтелектуальної власності на промислові зразки / Сорвачов О. В. // Право і суспільство. - № 5. – 2012. – С.75-78.

Теличко О. А. правові засади охорони комерційної таємниці на підприємстві / Теличко О. А. // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2014. – Вип. 1, том 1. – С.243-248.

Франчайзинг: Навчальний посібник / За ред. О. Є. Кузьміна. – К.: Знання, 2011. – 267 с.

Харитонов О. І. Правовідносини інтелектуальної власності, що виникають внаслідок створення результатів творчої діяльності (концептуальні засади): монографія / О. І. Харитонов. – Одеса: Фенікс, 2011. – 346 с.

Цибульов П. М., Чеботарьов В. П. Популярно про інтелектуальну власність / За заг. ред. к.е.н. М. В. Паладія. – К: ТОВ «Альфа-ПК», 2004. – 56 с.

Чурпіта Г. Окремі аспекти авторського права на твори образотворчого мистецтва / Ганна Чурпіта // Підприємництво, господарство і право. – 2008. - № 12. – С.9-13.

Шандра Р. Концепції авторського права в англо-американській та континентальній правових системах: історико-правовий аспект / Роман Шандра // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: матеріали XX звітної науково-практичної конференції (6–7 лютого 2014 р.). – Львів: Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2014. - С.130-132.

Шандра Р. Правове регулювання права інтелектуальної власності на промислові зразки за законодавством Польщі / Роман Шандра // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні : Матеріали XIX звітної науково-практичної конференції (7-8 лютого 2013 р.). – Львів : Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2013. – С.182-183.

Шандра Р. Становлення законодавства про авторське право в Сполучених Штатах Америки / Роман Шандра // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: матеріали XX звітної науково-практичної конференції (12–13 лютого 2015 р.): у 2 ч. Ч.1. – Львів: Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2015. - С.135-138.

Юскаєв В. Б. Інтелектуальна власність: навчальний посібник у двох частинах / Юскаєв В. Б. – Суми: Видавництво СумДУ, 2010. – Ч.2. – 148 с.

Юскаєв В. Б. Інтелектуальна власність: навчальний посібник у двох частинах / Юскаєв В. Б. – Суми: Видавництво СумДУ, 2010. – Ч.1. – 121 с.

Якименко Ю. А. Об'єкти авторського права у сфері діяльності засобів масової інформації / Ю. А. Якименко // Вісник дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Юридичні науки». – 2013. - № 2 (5). – С.85-90.

Ястремська О. О. Інтелектуальна власність : навчальний посібник / О. О. Ястремська. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2013. – 124 с.

Cardinale Philip J. Sui Generis Database Protection: Second Thoughts in the European Union and What It Means for the United States / Philip J. Cardinale // Chicago-Kent Journal of Intellectual Property. – Vol.6 ; issue 2. – 2007. – P.157-176.

Deazley R. The Statute of Anne and The Great Abridgement Swindle / Ronan Deazley // Houston Law Review. – 47(4). – 2011. – P.793-818.

Miller Robert J., LeSage L., Escarcena L.S. The International Law of Discovery, Indigenous Peoples, and Chile / Robert J. Miller, Lisa LeSage, Sebastian Lopez Escarcena // Nebraska Law Review. - Volume 89, Issue 4. – 2011. – P.819-884.

Newman S. The development of copyright and moral rights in the European legal systems / Simon Newman // European Intellectual Property Review. – 33(11). – 2011. – P.677-689.

Reid J. The Doctrine of Discovery and Canadian Law / Jennifer Reid // The Canadian Journal of Native Studies. - XXX, 2. – 2010. – P.335-359.